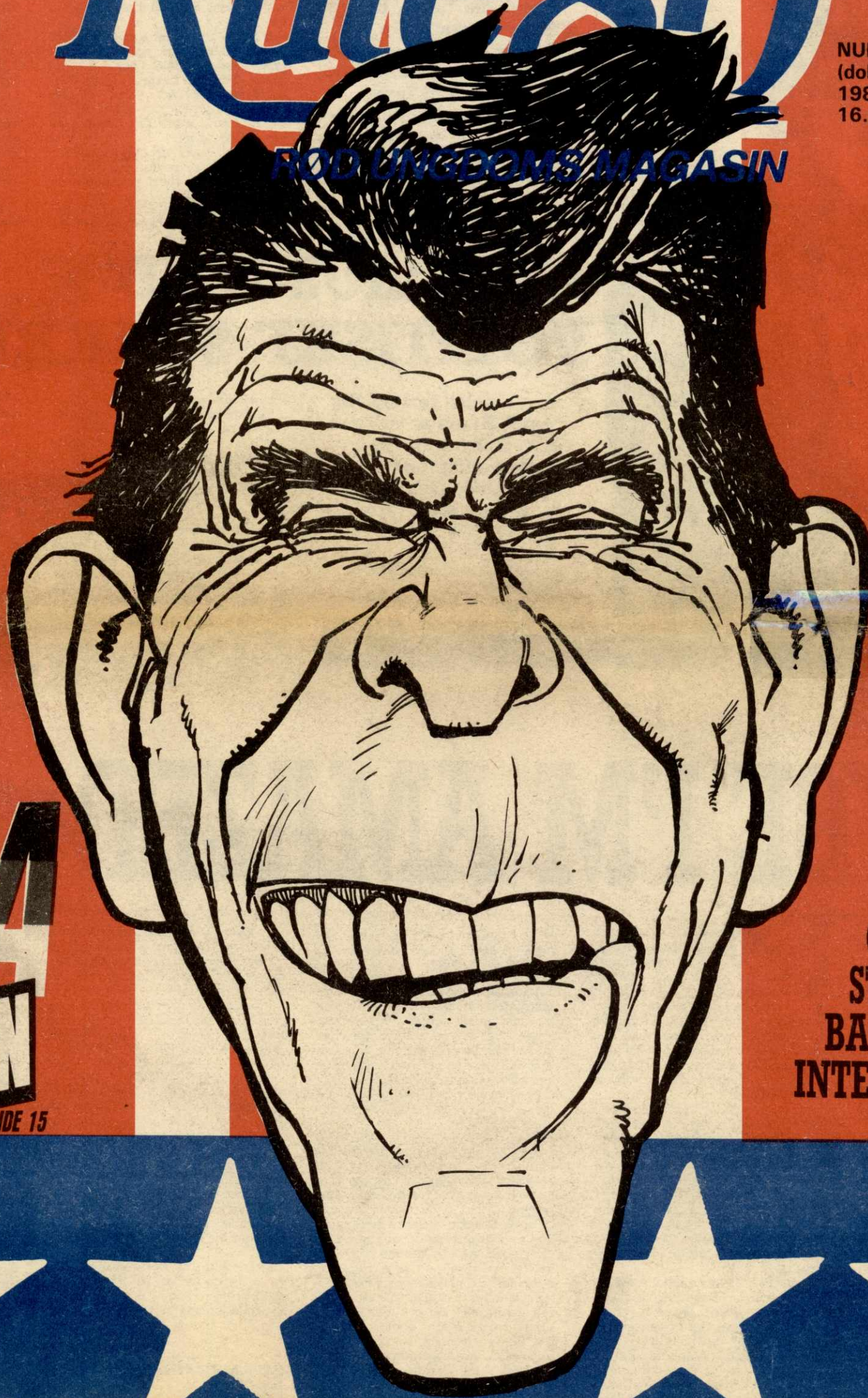

Rute 80

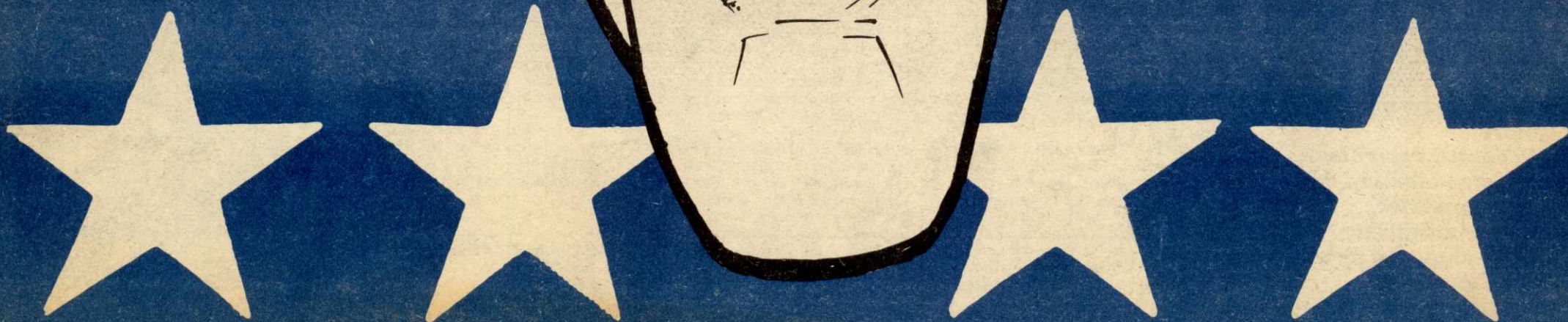
NUMMER 3-4
(dobbelnummer)
1982
16. ÅRGANG

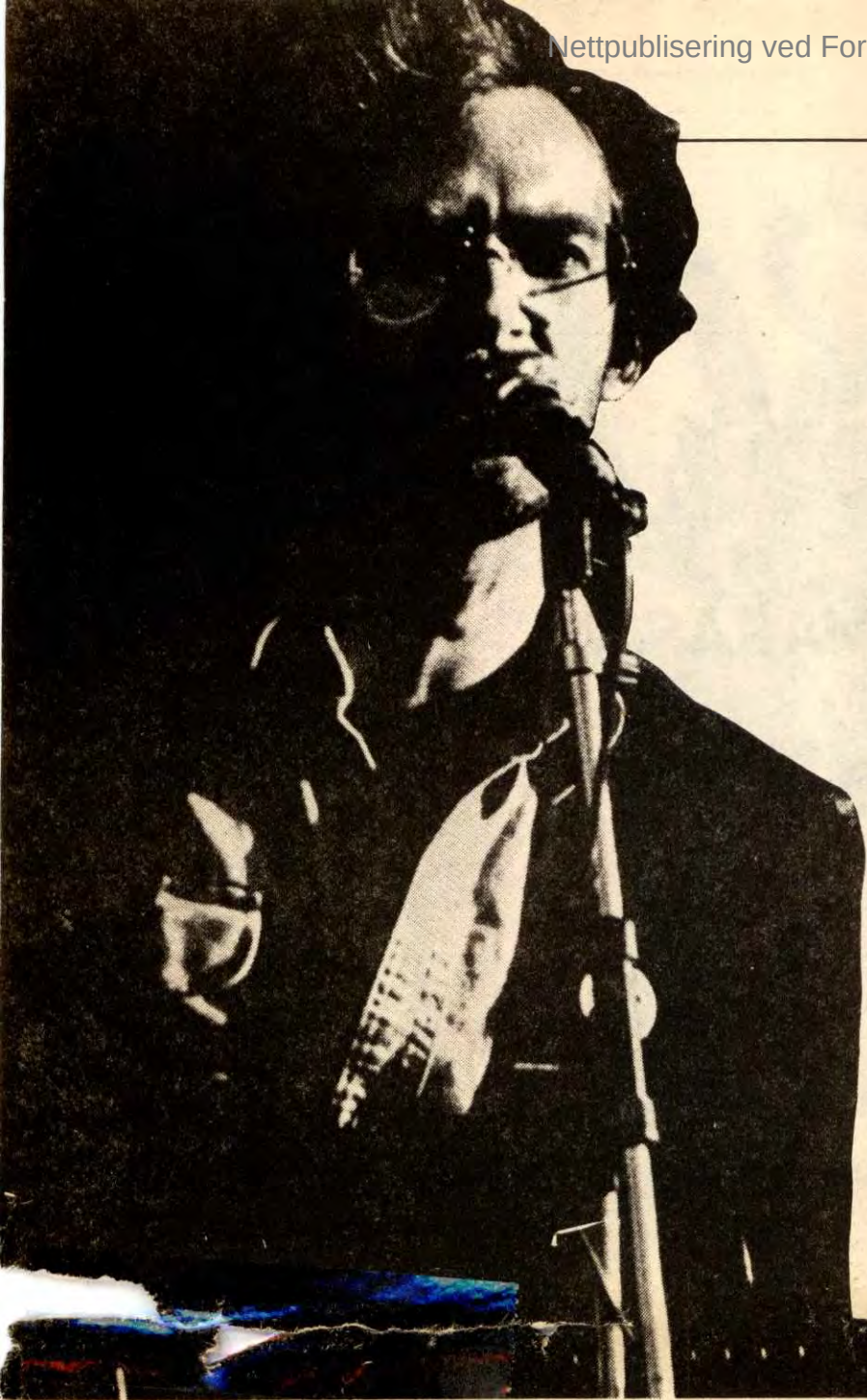
ROD UNGDOMS MAGASIN

USA
REAGAN
SIDE 15

REDS	side 28
CLASH	side 3
STONES	side 23
BALLET	side 24
INTERRAIL	side 5

Jeg hører til dem som stort sett glemte Bjørn Afzelius etter Hoola Bandoola Band. Et TV-program i fjor vinter der han presenterte låtene sine sammen med Inger Lise Rypdal, fikk meg til å ane at jeg kanskje hadde gjort en grov bommert. Sammen med Inger Lises sjeldne scenetekke, svingte det

Men «politisk rocke-plate» kan være et bra utgangspunkt. Bjørn Afzelius slår mot den «upolitiske kunsten som kanskje er inne nå», med ikke så reint få spark til den intellektuelle venstresidas trang til å realisere seg sjøl.

Hur ska en ensam mor «förverkliga sig själv»?/Nei, politik er inget mode, ingen «ball och trendig greij». /För dom flästa är det en livsnödvändighet./Och dom fjäntar som kan unna sej/att «satsa på sej själv»/dom ger väl fan i resten av vår mänsklighet!

Jo, Afzelius står virkelig på barrikadene for å forsvare den individuelle, politiske moral. Hans budskap er at vi må ta ansvar for handlingene våre. Det vi gjør, hver og en av oss, har betydning ut over de umiddelbare

unna klisjeene — dette handler virkelig om folkenes rett til et liv i frihet.

Den rake motsetninga til denne låta kommer som siste kutt. «Til min kära» er et skoleeksempel på hvordan politisk rock ikke skal være. Melodien er dødsjedefull og teksten er en samling paroler. Da står det bare igjen at innholdet er gærnt — og låta er 110 prosent mislykka. Afzelius prøver å oppfordre svenskene til kamp for framtida. For å vise at det nytter, viser han til: Vietnam, Nicaragua, Zimbabwe og El Salvador! I denne remsa skal det mer enn tilfeldigheter til for å «glemme» Afghanistan (eller Eritrea, eller Polen eller Kampuchea...)

Ei låt til fortjener noen ord — den gang for å vise Afzelius' styrke.

AFZELIUS MED POLITISKE SVAKHETER

noe aldeles forferdelig rundt Afzelius' sanger om «klasstaten» og monopolkapitalens «bläckfisk»-hender.

Nå er Bjørn Afzelius plateaktuell igjen, og Puls har allerede utropt «Innan tystnaden...» til en av 80-åras viktigste politiske rocke-plater. Det er jo ikke første gangen Puls tar i så det kjennes...

konsekvensene for våre egne liv.

Den største svakheten når det gjelder det reint musikalske, er Afzelius' tendens til å gjenta seg sjøl. Overraskelser i kordsammensetninga tilhører sjeldenhetene, og enda lenger går det mellom hver gang melodien beveger seg i originale buer. Typisk er det derfor at de to beste sangene på LP'en er låter han ikke har lagd sjøl. «Absolut Solar Plexus» er en gammel Dylan-låt, «Sång til friheten» er signert Silvio Rodriguez. Dette er blitt albumets absolutte høydepunkt. En melodi som går rett i hjerterøttene, nydelig latin-amerikansk fløyte-intro og en virkelig god tekst. Som vanlig går det i allmenne vendinger, men her skjæres det

«Medan bomberna faller» er nemlig med ett blitt mer aktuell enn ønskelig:

Så när bomberna faller över Palestinas barn i teltlägren i Södra Libanon då står jag mitt i kyrkan och frågar hycklarna vem Dom Utvalda skal bränna nästa gång.

Forby Kristelig Folkeparti!

Røns

BJÖRN AFZELIUS: Innan tystnaden... Nacksving

MAYBE I'M AMAZED

I min karriere som konsert-gjenger, står en rockekonsert i en klasse for seg. Nå skrives dette riktignok dagen før Stones-fyrverkeriet i Göteborg, men likevel; noen store navn har jeg etter hvert fått med meg, — David Bowie, Clash, Queen, Miles Davis, Rory Gallagher, Weather Report... Når jeg memorerer over store konsert-opplevelser, blekner alle mot den éne konserten: Falkonerteatret i København 1976: Paul McCartney!

I to og en halv time rant nye og gamle hits ut som erterris. Under «Hi, hi, hi» gynga salen i reineste Status Quo-stil, «Blackbird» ble framført med McCartneys ene akustiske gitar, og da han tok plass bak tangentene og slo an de innledende korde- ne til «Maybe I'm amazed» sto lufta stille. Aldri har jeg opplevd en artist som til de grader har tatt fatt i publikum, for så å holde dem paralysert fra start til mål.

I godt og vel et tiår har forskjellige forstå-seg-på-ere blant musikk-kritikere spådd Paul McCartneys snare musikalske død, — ja, enkelte har for lengst avskrevet ham som uinteressant «husmorpap»-låtskriver og «fløteprins». Enkelte har tydeligvis hatt vanskelig for å ta McCartneys musikk på alvor — han selger jo så altfor mye! Dessuten var det John Lennon som var hjernen i Beatles, — det er jo kjent...

Men LP'ene har kommet med jævne mellomrom; Band on the Run, Venus and Mars, London Town, Back to the Egg. Det er vanskelig å spå — spesielt om framtida — men nye vidunderlige ting skal skje om han ikke nå har prestert det som vil bli stående som krona på det store musikalske verket sitt. «Tug of War»

er en ti-million-selger — for min del må den gjerne selge en milliard — enhver platesamling der den ikke finnes, sakner noe vesentlig.

Skjebnen har gjort at jeg for tida frister den daglige tilværelsen i lokaler som tidvis minner om et diskotek. Nei, ikke ett, — men flere diskotek, der Stones og Joan Armatrading til nå har hatt makta. Det er ikke alltid like lett å holde takten og plassere finga riktig på tastaturet når *Me myself I* og *Satisfaction* okkuperer hvert sitt øre.

Den siste måneden har både Jagger og fru Armatrading midlertidig blitt satt på reservebenken, og Paul McCartney har angrepet fra alle kanter — reint ut sagt i tautrekking med seg sjøl.

Det er kanskje sikrest å la det vanlige anmelderiet ligge denne gangen. Det kunne fort komme til å minne for mye om en viss redaktør Bergs forhold til israelske terrorister. Men sannheten skal alltid fram. Bortsett fra noe flat og ordinær kastratsynging på låta før «*Ebony and Ivory*», finner jeg rett og slett ingen ting å trekke. Arrangementene (gjort sammen med George Martin) er i hundre-og-en bl.a. med hyggelig gjenhør med Penny Lane-trompe-

ter, koringa er mccartneysk (med islett av 10 cc-låter), vokalen utføres av verdens fremste ballade-tolker, og stemningsvariasjonen mellom låtene er total.

«Tug of War» er ett musikkverk, som gjør det vanskelig å trekke fram enkeltlåter. Likevel: «Here today» følger John Lennon inn i evigheten på en uforglemmelig måte, «Ballroom Dancing» er rock 'n roll så du letter fra stolsetet, og — først og sist: «Wanderlust». En så pen sang kan bare Paul McCartney komponere. Ved hjelp av fem korder komposen ubeskrivelig stemning; to temaer presenteres for så å mixes inn i det samme kompet og sluttfrøres i en avlutning mektigere enn... jeg finner ikke på noe bedre enn å stæla fra en for tida hyppig hørbar TV-stemme: Duverden for en avslutning!

Jeg er ikke av typen som skal presse smak og behag på uskyldige. I mine ører er «Tug of War» den beste rocke-LP'en som noen gang er laga.

Røns

PAUL MCCARTNEY: Tug of War EMI

COMBAT ROCK

«You have the right to free speech as long as you are not dumb enough to actually try it.»

CLASH

Clash er på markedet med nytt album. Helt siden Clash kom med sin første LP i 1977, har de ligget flere hestehoder foran andre nyrock-band. Og det er helheten av musikk og tekster som gir *Joe Strummer & Co* denne særstillingen. Ingen andre føler «tidsånden» på pulsen som Clash. Hovedingrediensene har vært skildringen av storbymiljø og oppriktig uafektet rock.

Combat Rock åpner med *Know Your Rights*, som først og fremst holdes oppe av en kampvillig og god tekst.

Should I stay or should I go er en kjærlighetsballade av vanlig rockekaliber. Den minner om en *Kinks*-ballade fra 60-åra.

På *Red Angel Dragnet* er det det vokale som står i forgrunnen. Clash bruker sitater fra filmen *Taxi-driver* der hovedpersonen (spilt av *Robert de Niro*) sier: «*Thank god for the rain to wash the trash off the sidewalk. Listen you screwheads! Here is a man who would not take it anymore. A man who stood up against the scum*»,

og videre: «*Some day a real rain will come and wash all the scum off the streets.*»

Vi får håpe Clash ser farene ved ikke å koble samfunnskritikken med fellesskap og solidaritet. Hovedpersonen i *Taxi-driver* ble masse-morder!

Straight to Hell er en nydelig poetisk ballade som kan minne om *Bowie* på sitt beste. Sporet skildrer arbeidsløshet og forholda i det kriseramma Storbritania. Her finnes

det stor lyrikk:

«*As railhead Towns feel the Steel Mill rust/Water froze/In the Generation/Clear as winter Ice/This is your paradise!*»

Andre sida åpner med *Overpowered by Funk*. Som tittelen sier er dette en funklåt. Men teksten er også meget god. Hvis bare discofolket på *Safari* (diskotek i Oslo), reds anm.) kunne miste

noen av vestkantillusjonene sine!

Sean Flynn er en skjønn låt(!) om krigens redsler. Dette er en perle og sammen med *Ghetto Defendant* utgjør den platas høydepunkt. *Ghetto Defendant* er en nydelig, spennende og original låt som er verdt hele albumet alene. Den amerikanske poeten *Allen Ginsberg* er brakt inn som kommentator.

Albumet avsluttes med *Death is a Star* som har en dramatisk *Velvet Underground* — sound. Albumet er adskillig mer kompakt og helhetlig enn *Sandinista*.

Forgjengeren var et dristig eksperiment i forskjellige stilretninger. *Combat Rock* utgjør en enhet.

Men det som i første rekke løfter fram albumet (og Clash) er den realistiske skildringa av kapitalismen. Arbeidsløshet, krigsfrykt, narkotika, og ungdomskamp blir tatt opp uten at det finnes snev av klisjéer. Forakten for pengemakta, imperialismaktene og aristokratene er til å ta og føle på.

Derfor skiller Clash seg positivt ut fra de andre gruppene i musikkarusellen. Clash tilhører oss!

Bjarne Brorson

DEN TREDJE VERDENS KRIG ER I GANG

Krigen mellom Argentina og Storbritania er interessant på flere måter, alt etter øynene som ser. Internasjonale våpenhandlere har funnet et nytt interessant «marked», og et nytt prøvefelt for sitt utstyr. NATO og Warsawapakta har også fulgt godt med. For britenes invasjon og erobring av Malvinene liknet nye på det en eventuell alliert unnsetningstyrke måtte klare hvis russerne invaderer Nord-Norge. Været likner og landskapet er heller ikke helt ulikt.

□□□ Nå klarte britene å gjenerobre øyene, og atter vaier «Union Jack» — det britiske flagget — over denne ytterste koloni. 250 unge briter, og et langt større antall argentinere, måtte bøte med livet før dette var klart. Igjen har Storbritania bevist at det spreller litt i denne gamle skinnfellen av et imperium.

□□□ Hva var så bakgrunnen for denne krigen? Den enkleste, og kanskje mest nærliggende, er at både Margaret Thatcher og den nå styrtede general Galtieri trengte noe som skapte nasjonal enhet, som fjernet oppmerksomheten fra en økonomi, som har det til felles i både Argentina og England, at den er i ferd med å gå i dross. Begge regjeringslederne trengte noe som kunne begeistre massene, som fikk dem til å glemme at det er de som må betale for den økonomiske krisa.

□□□ Men dette er bare årsaken til hva som utløste krigen, som gjorde at krigen kom akkurat nå. Men det er ikke den virkelige årsaken til krigen. For hadde ikke denne krigen kommet akkurat på Malvinene i april 1982, ville den kommet et annet sted, til en annen, ikke alt for fjern framtid.

□□□ For sjøl om Argentina i dag er fascistisk og Storbritania er «demokratisk», er ikke det det samme som at britene har rett.

□□□ Malvinene, eller Falklandsøyene som britene foretrekker å kalle øygruppa, tilhører Argentina. Det som har skjedd er at Storbritania den gangen det var «in» å ta kolonier erobret Malvinene og kastet ut de argentinere som var der, eller de ble brukt nærmest som slaver av sauefarmerne. Dagens britiske herredømme er derfor ikke annet enn gammel kolonipolitikk, på lik linje med at britene også «eier» Gibraltar og Norge Bouvetøya.

□□□ Den virkelige årsaken til krigen er at landene i sør, landene på den sørlige halvkula, er i ferd med å gjøre opprør mot kolonialismen. Det er ikke sjølve Malvinene britene higer sånn etter, men det å ha en base i Sørishavet, med de muligheter det gir for å utvinne naturres-

surser. Argentina er ett av de landene som er i ferd med å våkne opp og bli nasjonalt bevisste, til å gjøre krav på det som tilhører dem, og til å bruke makt for å oppnå dette.

□□□ Men Argentina er ikke aleine. Den som ser på Latin-Amerika som om verdensdelen bare er «Onkel Sams bakgård», der det ene korruperte og USA-oppkjøpte militærregimet etter det andre avløser hverandre, vil garantert i årene som kommer få mange overraskelser.

□□□ Men det er ikke bare Latin-Amerika det er opprør mot imperialisme, kolonialisme og utbytting. Det samme skjer i Afrika og i Asia, og er den viktigste politiske utvikling i dag.

□□□ Dette er en kamp som vi i dag bare har sett starten på. Argentinas krig med britene er bare begynnelsen. Etterhvert som landene i den tredje verden militært blir sterkere og sterkere, vil de også bli mer og mer i stand til å gå til krig mot utbytterne. Og det vil de også gjøre. For utbyttinga av landene på den sørlige halvkula bare øker og øker. De fleste land i den tredje verden var rikere i 1950 enn de er i dag. Det dør flere barn i den tredje verden i dag, enn det har gjort noen gang før. Mens barn i Afrika dør av fillesjukdommer på grunn av medisinnangel, ikke fordi medisiner ikke finnes, men fordi foreldrene deres ikke har nok penger, selges det for over 10 millioner kroner i året med avføringspiller i Norge. Fordi folk her i landet eter bare loff og alt for mye loff. Men i Norge har folk penger å betale dritepillene sine med.

□□□ Helt enkelt kan det kanskje sies slik at hvis det ikke blir noen krig mellom de to supermaktene, USA og Sovjet, la oss si de neste 20 åra, en krig som i seg sjøl vil kullkaste alle økonomiske system, vil det ikke bli noen krig mellom dem i det hele tatt.

□□□ De krigene som da vil komme, er krigene mellom nord og sør, mellom utbytta og utbytter. Og da gjelder det å velge side. For nord vil tape og sør vil vinne, sjøl om det kanskje vil ta litt tid.

□□□ Det finnes tre politiske retninger i Norge i dag. De som holder med vest, de som holder med øst, og de som holder med sør. Ikke mange holder med sør, faktisk bare ml'erne.

□□□ Rød Ungdom holder med sør, det burde være et argument!

KNUT IVAR SKEID

**RUTE 80
SPURTE:
HVEM HAR
RETT I
FALKLANDS-
KRIGEN?**

**SEX
PÅ GATA**

Elinda Scovie (23), vikar:
— Jeg synes det er galt å gå til krig, uansett. Men England har tross alt hatt øyene i 150 år, derfor støtter jeg dem. Skulle alle gjøre som Argentina, ville det vært verdenskrig for lenge siden.

Klaus Kryhlmann (21), tømrer:

— Ingen. Det er selvfølgelig folk som bor der som skulle bestemme hvem som skal administrere øyene. Men sånn som verden er i dag, er det jo klin umulig for dem sjøl, de trenger f.eks. militærhjelp utenfra. Jeg mener hele kokenflikten er helt latterlig.

Inger Knutsen (17), skoleelev:

— Argentina har retten, både historisk og geografisk på øyene. Jeg mener England gikk altfor langt ved å gå til krig, når innbyggerne sier de føler seg britiske, får de heller flytte til England.

Jon Ivar Øyen (24), elektroingeniør:

— Jeg støtter Argentina, fordi de har eid øyene opprinnelig. Mens England har tilrøva seg øyene og har dem som kolonier

Asat Alfat (30), vognfører:

— Selvfølgelig støtter jeg Argentina! England har jo ikke noe å gjøre så langt sør. Tror du noen engelskmenn ville sagt at øyene var britiske før krigen kom?

Tina Bjør-Lian (24), student:

— Jeg mener at begge har gått over streken, men England har jo ingenting å gjøre der nede, de burde holdt seg hjemme. Jeg er allikevel glad for at fredsforhandlinger nå er i gang.

Rute80
RØD UNGDOMS AVIS

Nr. 3-4/1982
16. årgang

Redaktør og ansvarlig utgiver:
Knut Ivar Skeid • Adresse:
Postboks 4702, Sofienberg,
Oslo 5 • Telefon: (02)

11 45 73 • Abonnement: 35
kroner helår (6 nummer hvorav
ett dobbeltnummer) • Post-
giro: 4 79 21 31 (løssalg) og
2 06 06 89 (kommisjonær-
er) • Signerte artikler står for
forfatterens egen regning, og
behøver ikke nødvendigvis væ-

re sammenfallende med Rød
Ungdoms syn. • Trykk: As.
Duplotrykk 1982 • Ettertrykk
forbudt uten tillatelse. • RØD
UNGDOM: Adresse: Postboks
610, Sentrum, Oslo 1. • Tele-
fon: (02) 11 45 73 • Post-
giro: 2 00 61 53.

FIRENZE

Sommerferie står for døra. For mange betyr ferie **INTERRAIL** og Rute 80 har plukket ut noen steder i Europa du kan komme med **INTERRAIL**-billetten. Det finnes tusenvis av andre steder å besøke, tusenvis av andre steder du sikkert kan oppleve like mye som de stedene vi skriver om.

men vi synes kanskje vi kjenner Berlin, Firenze, Paris og Algarve såpass godt at vi vil dele våre erfaringer med andre...

La ekshibisjonisten i deg få frie tøyler!

Et steinkast fra Piazza'en ligger diskoteket Jag-Jum, som er verdt et besøk, det er dyrt, men har et stort og herlig dansesgulv. På Jag-Jum kan du trygt la ekshibisjonisten i deg få frie tøyler, det er det minste en nordmann kan gjøre hvis du ikke ønsker å gå fullstendig i ett med tapeten.

Jeg vet ikke hvor jeg skal gjøre av blikket, uansett hvor jeg plasserer det, møter jeg øya hans i speilet. Han smiler innbilske, — skjønt han bare ligner en billig kopi av Philippe Junot. Jeg stirrer ned i disken og tømmer cappuccino'en i store slurker.

Åstedet er Gilli's, en av Firenzes tettest befolka barer og vanligvis stappfull av typer som han; gutter og menn, mange av dem arbeidsløse, som setter alt inn på å se ut som playboys med lommene stinne av gryn.

Piazza della Repubblica ligger omringa av tre slike store barer. For svette og sårbeinte turister var det deilig å slå seg ned på fortaus-kafeene utenfor, drikke svalende hvitvin av høye glass og le av duene som stjal mat fra amerikanske turister.

Klær og moter preger gatebildet, årets sjørøver-inspirerte moter, gull-belter og sko pluss store krager og nette miniskjørt var obligatorisk blant de italienske jentene. Mens gutta satsa macho, ganske skremmende i et land som fra før av sliter med tilbake-liggende kvinnesyn.

Firenze er en renessanseby med et edderkopp-nett av trange gater, store og rikelig dekorerte bygninger og kirker. Som en oase av uforskammet skjønnhet ligger den der og tar pusten, munn og mæle fra en stakkar.

Et skikkelig marked!

Er det noe florentinerne liker, så er det en nonsjalandtunde på by'n, slentre innom noen barer og se det siste i butikk-vinduene. Ikke sjelden oppsto det køer foran ut-

stillingene! Men skal man handle, lønner det seg å gå markedet. Der finner du det meste, sko og klær såvel som mat; i enden av markedet ligger det en diger kjøtthall, her kan du kjøpe nyslakta høns eller bare gå og puste inn den liflige duften av dyreskrotter som henger utstilt på rekke og rad.

Firenze er en universitetsby, hit kommer studenter fra hele landet og fra alle kanter av verden. Mest attraktiv er nok Firenze for kunststudenter, da byen er unik på renessanse-kunst og arkitektur.

Store kunstnere ble født her i denne blomstringsperioden:

Michelangelo, Leonardo, Giotto og Rafael, for å nevne noen, og deres verker er rikelig representert i byens kirker og museer.

Barene er stedet

Gjennom Firenze flyter elva Arno, som krysses av flere broer, bl.a. den berømte Ponte Vecchio. Hit valfarter hippies fra hele Europa for å spille Neil Young i skumringen, stå barfotter på gammel brostein og ha en krets nynnende beundrere omkring seg.

Bare maten alene gjør Italia verdt et besøk. Det myldrer av små restauran-

ter over hele Firenze, best og billigst er det i smågatene litt utenfor selve sentrum. På den andre sida av elva ved Piazza santo Spirito ligger mange koselige små trattoriaer og ølbuler, det er dessuten ganske folk-somt her utover kveldene.

Vil du komme i snakk med folk, er øl- og vinbulene tingen, her snakker

alle med alle. I via dei Neri ligger en intim liten bule, «Fiasteceria Andrea», billig, med god musikk og stappfull av folk. I via san Zanobi ligger jazzklubben «la Rosa» og lengre ned i samme gate en annen veldig hyggelig bar som holder åpent langt utover natta. I Firenze finnes det også en rockeklubb, Casablanca, i via Vittorio Emanuele, et stykke utenfor sentrum. Det spilte et elendig band da vi var der, og ellers var det kjedelig. Kort sagt: Ikke akkurat noe «number one choice». Har du med telt på reisen, anbefaler jeg campingplass på Fiesole, en høyde like ovenfor by'n. Her er det en enorm utsikt og både hyggelig og renselig. Så vil du til utlandet, men oppleve mer enn sand og sol, er Firenze et besøk vel verdt.

TERESE

ALGARVE

Algarve er Portugals sørkyst, og navnet er fellesbetegnelsen på hele kysten, fra den spanske grensa i øst, og helt til Cabo de Sao Vicente, Europas sørvestligste hjørne.

Algarve er ikke blant de mest tilgjengelige steder for interrailere, heller ikke for

feite tyskere, så her er det mulig å unngå dem. Hvis du unngår de mest vulgære turist-ghettoene da, slik som Albufeira og Alvor.

Hvorfor reiser man til Algarve? Tja, det portugisiske kjøkkenet er ikke å forakte, badestrendene er garantert Europas beste, og som tidligere nevnt: vil du oppleve et feriested som først og fremst

betjener landets egne innbyggere med priser deretter.

Toget kommer fra Lisboa, og endestasjon er Lagos, som også er et passende sted å bli en stund.

Jernbanestasjonen i Lagos ser ut som den har vært kulisser for hundrevis av spaghetti-westernfilmer. Dit er du kommet etter adskillige timer på ikke akkurat verdens raskeste tog. Strekningen langs landeveien fra Lisboa til Lagos er ikke mer enn skarve 300 kilometer, men langs toglinja føles

det mest som du har reist det dobbelte.

Vel framme er det på tide å få seg litt mat, og det portugisiske kjøkkenet preges av det som finnes i havet. Espada heter «nasjonal fisken» du kan få i tusenvis av varianter, stekt, kokt, grillet, ja, alt unntatt rå.

Rå Espada kan du derimot få på fiskemarkedet i Portimao, nabobyen til Lagos, en liten halvtimes lenger øst. Fiskemarkedet i Portimao hører til blant de obligatoriske opplevelser under et opphold på

Algarve-kysten.

Ungdomsherberget i Sagres ligger i den gamle borgen, en skikkelig gammel middelalderfestning helt ytterst på en odde, der klippe stupene sine 150 meter rett ned i frådende Atlanterhav.

Sansynligvis må dette være et av de mest særpregede ungdomsherbergene i hele Europa.

Sandstrendene er topp. De ligger lunt til mellom sandsteinsklipper som tar vekk all vinden. Her og der er det små kiosker og serveringssteder som kan være

friskninger og en liten matbit. Hur tycks om grillete sardiner og Vinho Tinto sånn rett på stranda?

Vannet derimot, er ikke av de varmeste. Her står storhavet rett på, og det er få laguner der vannet godgjør seg før det kan tas i bruk. Men hva gjør det, med den varmen som er i lufta, kan en dukkert i 18 graders vann være akkurat det du trenger.

KNUT IVAR SKEID

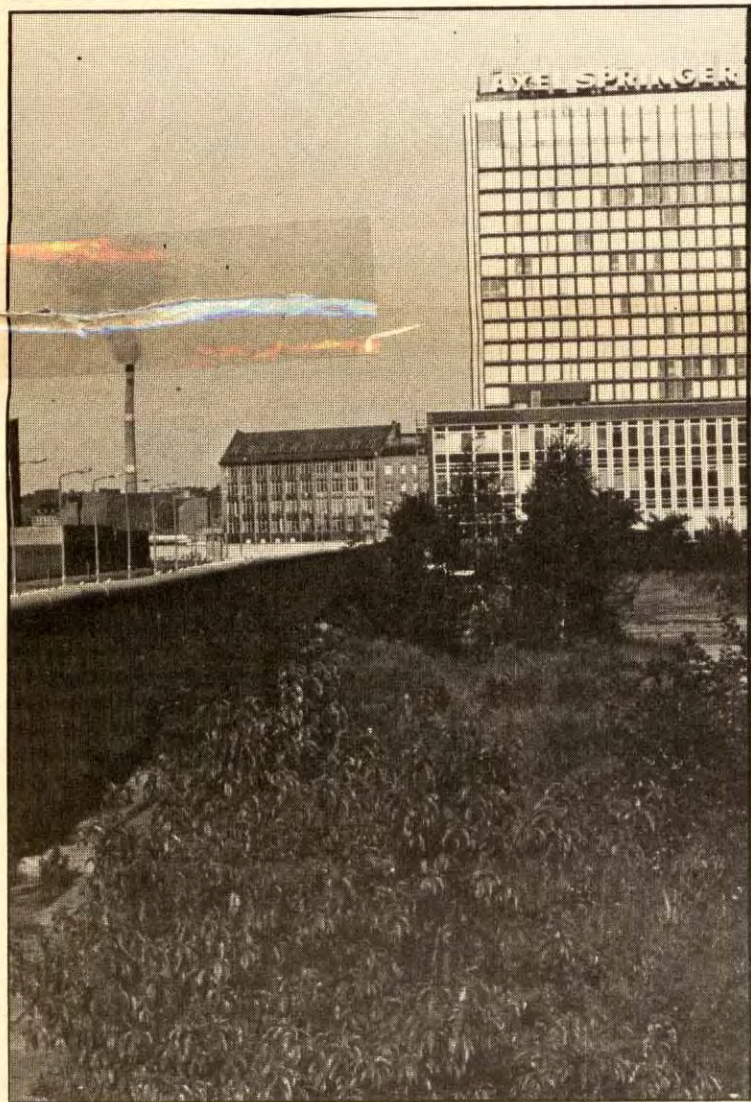

FOTO: KNUT IVAR SKEID

Reiser du med Interrail er det billigst å komme til Berlin hvis du tar toget som går fra Hannover og østover. Berlin ligger jo midt inne i Øst-Tyskland og i det landet gjelder ikke billetten. Ca. 30 D-mark koster togreisa gjennom Øst-Tyskland, fra Hannover, men hvis du reiser inn fra sør, fra Nürnberg, eller fra nordvest, fra Hamburg, koster det noen mark mer.

Det lønner seg å kjøpe billetten på forhånd, i alle fall ville ikke jeg likt å lage noe kluss med de østtyske konduktørene.

Berlin er alt — og

ingenting. Berlin er det gråe og triste Øst-Europa, og det er det vestlige kommersielle stresssamfunnet. Berlin er øst-tysk fascisme, hanemarsj, vestberlinske brutale politifolk, Berlin er storpolitikkens sentrum, delt av en tre meter høy betongmur. Berlin er materiell overflod i store varemagasiner og vareknapphet.

Men Berlin, og da spesielt Vest-Berlin, er mye mer enn det. Her finner du også noen av de best organiserte husokkupantene i hele Vest-Europa. I deler av bydelen Kreuzberg slutter den tyske pølse- og øl-sivilisasjonen, i stedet befinner du deg midt inne i en tyrkisk by, der tyrkisk språk, skrift, aviser og unge jenter med skaut dominerer bybildet. Men på gjennomfartsveien to kvartaler lenger bort, sitter feite tyskere i hver sin Mercedes igjen.

Gourmeter har

alt å hente på noen dager i Berlin. Det finnes mer enn 5000 restauranter og kafeer i byen, og du kan velge og vrake i de mest eksotiske kjøkken. Men mest spennende er kanskje de østeuropeiske, som det vrirler av, og mat som fremmedarbeiderne har brakt med seg. I disse ulvetider kan kanskje også den store argentinske restauranten på Ku'damm anbefales.

Men Vest-Berlin er mye mer. Kultur, blomstrer. Teatre, popkonserter, kunstutstillinger, jazzklubber, diskotek, det meste er å oppdrive. Og blir du lei av kultur, så er ikke en hjemmekamp med Bundesliga-laget Hertha-Berlin å forakte. Og hjemmekampene i sagnomsuste Olympiastadion, arenaen som Hitler fikk oppført i 1936 for sin propagandaolympiade, danner kanskje det rette bildet...

Det utgis egne magasiner hver fjortende dag som forteller hva som skjer hver kveld, i tillegg får du en masse annen informasjon. Kjøp det, det er verdt hver eneste pfennig.

Når du først er i Berlin, bør du bevilge deg en dag i øst, DDRs hovedstad. For et endagsvisum koster det deg 30 D-mark, 5 mark i visum og 25 mark som

du må veksle inn og som du ikke kan veksle tilbake. Disse pengene må du veksle i kurs 1:1 og det er dårlig. Men går du innom en bank i vest før du krysser grensa, kan du veksle en D-mark i fire østmark, og da kan du lett leve som en greve på østsida for noen timer. Hvis du først er i Øst-Berlin, bør du oppsøke områder utenfor sjøle bysentrum, sentrum er bare et glansbilde likevel. Har du flaks, kan du jo treffe folk som tør å snakke med deg...

Helt sikkert vil du i Øst-Berlin se ting som får deg til å tenke på Hitler-tida.

Hanemarsjen til soldatene, autoriteten offiserene bruker, også i supermarkedet, den servile propagandaen, de breie, monumentale gatene osv.

Men du er ikke ferdig med vest ennå. For tida foregår det mest spennende i de sørøstlige bydelene Kreuzberg og Schöneberg, i noen grad også Tempelhof. Kreuzberg ble ikke så hardt ramponert av krigen, derfor står det en god del gamle gårder fra rundt århundreskiftet igjen.

Og det er her du finner husokkupantene, de alternative fabrikkene, bokhandlene, kafeene og sub-kulturen i Vest-Berlin. Her lar det seg gjøre å over-

natte, her treffer du mange spennende folk, hvis du da har sansen.

Her finnes på mange måter en av de retningene som opprøret mot det bestående er kanalisert til, på godt og vondt. Her er anarkistene som vil skape alternativ makro-dyrkede gulrøtter i bakgården, de som lager karpedammer i kjelleren for at ungene deres skal bli vant med dyr, og de hardere, de som slåss så fillene fyker med purk og dævelskap hver gang et nytt okkupert hus blir revet, for ikke å snakke om når Ronald Reagan er på besøk.

Miljøet preges også av små, mer eller mindre revolusjonære grupper som prøver å finne en ideologi som kan lede dem ut av uføret, uten at de alltid lykkes.

Her er også de tyske pønkerne, som er mer pønkere enn de norske, som har gjort stilen til en mye mer gjennomført livsstil enn mange du finner her i landet, og som ikke har jumperen liggende i klesskapet hvis tante skulle komme på besøk...

I Vest-Berlin vokste også Christiane F. opp, der gikk mange av vennene hennes til grunne i heroin, prostitusjon og motløshet.

Det er også en del av denne byen.

KNUT IVAR SKEID

BERLIN

INTER-RAIL

ICI PARIS

Paris er en varm by midt på sommeren, og du bør helst unngå den i juli og august. På den tida av året er den minst like heit som f.eks. Roma eller Athen. Men liker du store byer (jo større, jo bedre?), og er blant dem som må ta ferie i sommermånedene, skal du ikke la deg stoppe av varmen. Paris er byen for de som liker byer, og som ikke vil lengte etter badestranda når sola skiner.

Byen har hundrevis av såkalte turistattraksjoner, de fleste av dem behørlig presentert i reklamebrosjyrer. Vi skal derfor konsentrere oss om tips og nyttige informasjon som du kanskje ikke vil finne i reisebyråene her hjemme.

Sjøl om turismen er en viktig inntektskilde for byen Paris er den enkelte franskmann lite glad i turister. Hun synes stort sett de

er en pest og plage, og dessuten snakker de færreste av dem fransk! Parisere er et stolt, på grensen til arrogant, folkeferd, og deres «service-innstilling» er på høyde med den du som regel vil møte på tollkontoret i Oslo. Det er derfor en avgjørt fordel å kunne en smule fransk, i det minste bør dere trene med lomme-parløren på toget. Det gjør sjølsagt ekstra lykke blant kelnere og andre hvis du får taket på de nasale lydene som er så karakteristiske for språket.

Det finnes flere ungdomsherberger i Paris, og disse vil du finne oversikt over på jernbanestasjonen. Vel så bra kan det egentlig være å ta inn på et billig hotell, som det finnes et utall av. Pågangen er riktignok stor i høyseongen, men det skulle være mulig å få seg et dobbeltrom for 60-70 franc. Billige hotellrom lar seg oppdrive nær sagt over hele byen. Mange av de rimeligste stedene finner du i området rundt Gare du nord, som er den stasjonen du kommer til dersom du kommer nordfra. Fra Gare du nord er det 15-20 minutter å gå til Montmartre. Denne bydelen er sentrum for «forlystelseslivet» med bl.a. Place Pigalle og Place Blanche.

Ved Montmartre ligger også pilegrimskirken Sacre-Coeur. Kirken er et praktverk i seg sjøl, bygd i romersk-bysantinsk stil og innviet rett etter 1. verdenskrig. På trappene ned fra Sacre-Coeur vil du hver kveld finne hundrevis av studenter og reisende fra alle verdenshjørner som holder det gående til dagen gryr med visesang, munnspeil og rødvin. Vil du høre hele Dylans repertoar fra 1961 til 1968 og Neil Youngs «Harvest» og «After the Goldrush» skal du gå på «konsert» ved Sacre-Coeur.

Et annet sted hvor du har mulighet til å møte folk på din egen alder, er Latinerkvarteret. Denne bydelen er den nest eldste i Paris og ligger på venstre Seinebredd. Du kan fortsatt spise tre-retters middag for 30-35 franc her. Området er en gjen-speiling av den franske kolonimakta, tidligere franske besittelser er representert med sine nasjonale restauranter, sammen med italienske, greske og tyrkiske.

Latinerkvarteret er det Arne Hestenes sannsynligvis ville beskrevet som: «Det presumptivt mest globale området av Europa.»

Uterestaurantene er åpne så lenge det

fins gjester, og blir kvelden kjølig ligger det flere døgnetrondt-restauranter i nærheten. Disse har levende musikk, men ikke dans. (Franskmenn hører på musikk og drikker, de danser ikke.) Diskotek fins sjølsagt, men de synes lite i gatebildet. Vær klar over at disse stedene som regel er beregnet på den franske sosieteten og opererer med priser deretter.

Latiner-kvarteret er ikke utelukkende egnet til nattlige visitter. I området rundt venstre Seinebredd holder også de viktigste forleggere og bokhandlere til. Sorbonne-universitetet ligger her, og langs Seinen kan du få kjøpt billige bøker og grafikk m.m. fra boder.

Riktignok er det franske ølet grovt undervurdert, men Paris er og forblir allikevel de gode vinters mekka. I motsetning til Italia, hvor du primært bør drikke hvite viner, er Paris stedet for den gode Côte du Rhone eller Beaujolais-rødvinen. Du kan bli den lykkelige konsument av overnevnte viner på litersflasker for ca. 40 franc — på restaurant. I butikene er prisen den halve.

Skulle du våkne opp en søndag morgen i bakrus bør du gå på konsert i Notre Dame. Det gjelder! Dessuten får

du høre umåtelig vakker orgelmusikk, som er noe ganske annet enn når Sølvgutten synger julen inn.

Ingen må forlate Paris uten å ha avlagt loppemarkedet — Port de Clignancour — et besøk. Det er det største i sitt slag i Europa, større enn Londons Portobello Road og Petticoat Lane. Der vil du finne alt fra grønnsaker til pelsvarer. For ordens skyld; dette er ikke stedet hvor man går med lommeboka i bakomma. Markedet er bare åpent søndager, og det er lett å finne fram. Du tar undergrunnen (metroen) til endeholdeplassen med samme navn.

En forholdsvis ny bygning i Paris er Pompidou-senteret, som ligger ca. 10 minutter å gå fra Notre Dame og Île de la Cité. Bygningen, som er av stål og glass, er en attraksjon i seg sjøl. Den er i sin helhet viet kunst og kultur. Senteret inneholder bl.a. kunstmuseum, filmsenter og (visstnok) verdens største bibliotek — hva antall titler angår.

På plassen utenfor senteret opptre daglig ulike artister. Her kan du la deg underholde av pantomimeteater, akrobatikk, «sterke menn», flammeslukere, fakirer og lirekassmenn. Ja, kort sagt — det meste.

CHRISTEN HVAM

Mo i Rana

IKKE MO I KNÆRNE

Mo i Rana er det viktigste tettstedet mellom Trondheim og Bodø. Mo, som er tettstedet i Rana kommune, domineres av Norsk Jernverk og Koksverket. Begge bedriftene er bygd opp etter krigen, og sysselsetter i dag over 3000.

Det var etter krigen Stortinget bestemte at Norge skulle ha eget nasjonalt jernverk for å gjøre seg uavhengig av de utenlandske jernmonopolene. Erfaringene fra førkrigstida, da i første rekke med Tyskland og England som brukte jern og stål som politisk pressmiddel, skremte.

Det ble derfor bestemt at staten skulle grunnlegge et jernverk.

Rusfri kulturfestival

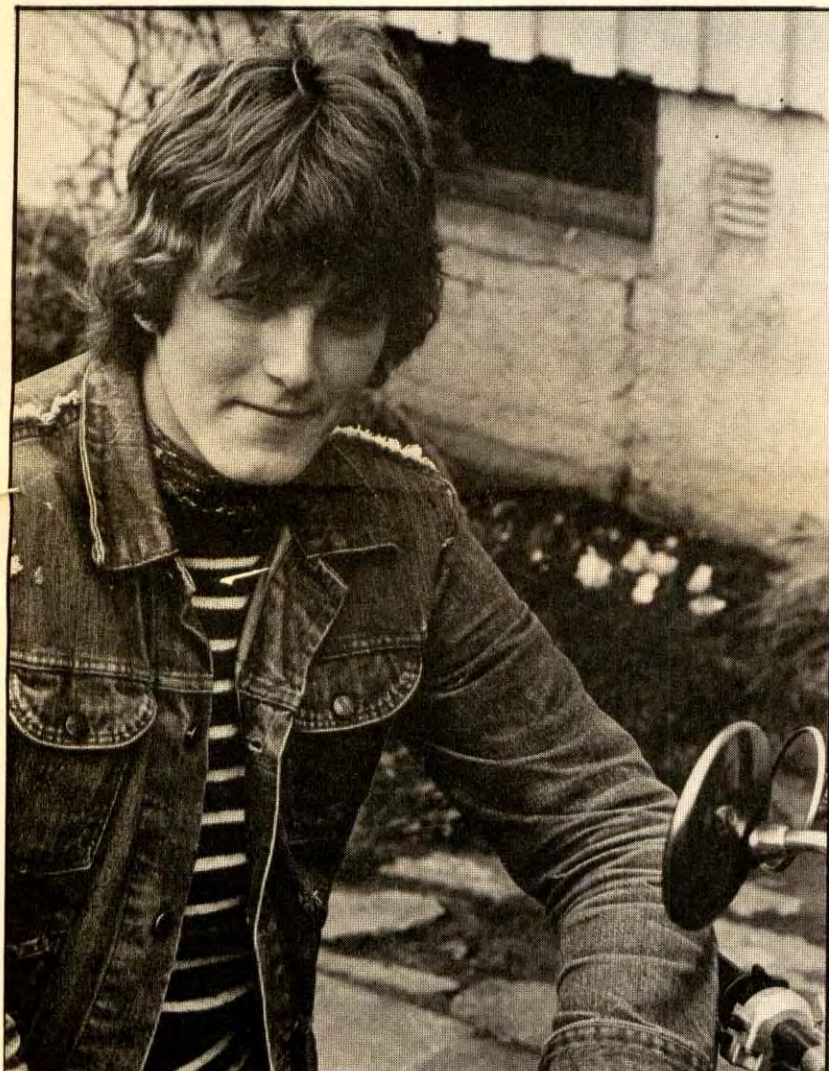

FOTO: KNUt IVAR SKEID

— Nå arbeider vi med å lage rusfri kulturfestival, så den vil vi ha reklame for. Det blir hovedsaklig rock, men noen viser blir det kanskje innimellom også. 14. august er datoen, og den må alle notere seg, slik at alle de som er i nærheten skriver det opp på blokka si.

Rute 80 snakker med John Arne Jakobsen, en av aktivistene i Folkeaksjonen mot hasj sin gruppe på Mo i Rana. Lokalgruppa av Folkeaksjonen ble starta rundt nyttår, og drives av noen ildsjeler.

— Det er for mye hasj iblant ungdommen her på Mo, sier John Arne. — Ungdommen må ta et initiativ til å avvise hasjen sjøl. Jeg har bodd her på Mo i seks år og for hvert år har hasjen kommet mer og mer inn i ungdomsmiljøet.

12 åringer røyker hasj

Så vidt vi har kjennskap til er det ungdommer ned mot 12 år som bruker hasj, så Mo ligger ikke mye tilbake for Oslo og andre storbyer.

Men det verste er kanskje at hasj er i ferd med å bli anerkjent som rusmiddel på linje med øl i mange miljøer, og på hjemmefester både røykes og omsettes det hasj. Alle slags folk bruker hasj; skoleelever, arbeidere og arbeidsløse.

Heroin

Det ser ut til at stoffene kommer inn fra flere steder, og det er ikke bare hasj som omsettes på Mo, men også sterkere ting, som heroin, LSD og anfetamin.

— Men hva er årsaken til all denne økende rusbruken her på Mo?

— Det er sikkert flere årsaker, men flere ligger helt oppe i dagen. Ungdom har f.eks. ingen steder å være om kveldene hvis de ikke vil drikke alkohol, og for de under 18 er det ingen steder å være i det hele tatt etter klokka sju om kvelden. Eneste tilbudet har vært at Aksjonen mot hasj og rockeklubben har arrangert «rock mot rus» noen kvelder. Det har vært populært.

Men det har alltid vært mye alkoholbruk blant folk på Mo, spesielt i helgene, det som er nytt er hasjen.

— Hvorfor ble du med i Aksjonen mot hasj?

— Nei, jeg ble spurt og når du ser ungdom på din egen alder rundt deg som er i ferd med å gå til hundene, må man jo gjøre noe. Det at jeg ble med i Folkeaksjonen mot hasj har blitt godt mottatt blant kamerater, det er vel mange som tenker på samme måten. I lokalgruppa her på Mo er det for det meste uorganiserte ungdommer som er med, altså folk som ikke har drevet med noe særlig organi-

sasjonsarbeid før, men vi lærer mye.

Nå arbeider vi altså med kulturfestivalen den 14. august. Det skal bli spennende å se hvordan det går. Vi skal ha med mange lokale rockegrupper, det har blomstret alvorlig opp av dem den siste tida her på Mo. Det skal bli visesang, og vi arbeider for å få bergensgruppa Allison til å komme, både som trekkplaster og fordi de er en av de få kjente popgruppene som er opptatt av å slåss mot hasj.

Nå står det på tillatelse fra politi og helseråd. Det er jo typisk at de ikke er videre interessert i å støtte opp om et slikt tiltak. Det har jo «Troiltampen» til Jack Berntsen også fått erfare.

Men hvis alt går i boks er det bare å stille på kulturfestival på plassen til NVE ved Mofjellstua!

— Du sier at dere har trøbbel med å få tillatelse fra helseråd og politi til å ha festivalen. Er ikke det arbeidet Folkeaksjonen gjør positivt også sett fra deres side?

Jo, det skulle man tro, men sannheten er at kommunen til nå har bakka aksjonen lite opp. De eneste som har hjulpet oss mye er Utekontakten. De har til gjengjeld stilt opp så mye de har greid. Men så er det vel de som best ser behovet, og som innser hvor viktig det er at ungdommen sjøl tar opp kampen mot nedrusing.

Utekontakten har bl.a. tatt initiativet til å lage et rusfritt tilbud til all ungdom over 16 år, der de kan være om kveldene. Et sted vi er herrer i eget hus, uten voksne til å passe på, uten rusmidler til å sløve ned.

Sannsynligvis får vi det til, en liten kafé eller liten kro, som skal ha musikk, og som skal være åpen ut-

over kveldene.

— Arbeidet i Folkeaksjonen, hvordan går det?

— Folk er litt treige. Mange liker at det blir gjort noe, at det skjer ting, men det er for få som gjør noe for å få det til. Men egentlig er jeg optimist.

På møtene kommer det også mange optimister, men det dabber av etterhvert. De som gjør noe er en hard kerne.

Målet vårt er at vi får en rusfri kulturfestival hvert år, og vi håper at vi skal få det til og at ikke politiet motarbeider oss slik som de har gjort med «Troiltampen». Til hjelp på vår konsert har vi bl.a. fått med Røde Kors og Norsk Folkehjelp.

Vannskiklubb

— Hva driver ungdom med ellers på Mo da? Bortsett fra å bruke og bekjempe rus da mener jeg?

— Sport er det mange som driver med. Sjøl har jeg vært med og starta vannskiklubb. Elers så har vi f.eks. AMCAR-klubb, og de fleste politiske ungdomsorganisasjoner har lokallag her, bortsett fra Fremskrittspartiet da, sier John Arne, før han putrer avgårde på Suzukien sin, som forresten ikke putrer, men er ganske sprek.

★ ★ ★

Også John Arne kan få trøbbel med arbeid. Nå går han på tømrerlinja på yrkesskolen men det er ikke akkurat godt om tømrerjobber i Rana-distriktet, aller minst lærlingjobber. Og flytte fra Mo kan ikke John Arne tenke seg. Det er det få som ønsker på her. For til tross for truende skyer, for et Jernverk som ei Høyrreregjering kanskje kan finne på å foreslå å legge ned, eller iallefall innskrenke driften på, liker ungdommen seg her, og kan ikke tenke seg å flytte herfra. Iallemal skal det mye til. Og som John Arne sier:

— Tenk hvor fint det er på Mo, og tenk på at det kunne bli enda finere hvis vi som er unge sjøl avviser rusmidler og spesielt hasj...

KNUt IVAR SKEID

KLASSEKAMPEN

Dagsavis i 1 kvartal: Kr. 190,- ☐

Lørdagsutgaven i ½ år: Kr.87,- ☐

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Poststed:

Send talongen til Klassekampens distribusjon, boks 83, Bryn, Oslo 6. Vi sender regning.

Biljard og video. Fritidstilbud for arbeidsløs ungdom på Mo.

Norsk Jernverk, og det ble plassert på Mo. Valget var lett. Mo hadde rike malmforekomster og godt med energi. Seinere kom Koksverket til, som foredler Svalbard-kull. Mesteparten av koksen brukes av Jernverket.

Norsk Jernverk ble aldri noen suksess – økonomisk sett. Til tross for store innsprøytninger av statlig kapital. Til ettertid kan det sikkert diskuteres om hvor lurt det var å grunnlegge Jernverket, men hensiktene som lå bak den gangen var sikkert hederlige nok. Det er også et faktum at hele lokalsamfunnet i Rana kommune står og faller med Jernverket. Går det til hundene, går fol-

ket som bor der, folket som har lagt ned hele sin arbeidsinnsats på jern og stålproduksjon, mildt sagt en usikker framtid i møte. De som bor på Mo trives der, og få ønsker å flytte derfra. Men usikker framtid og stor ungdomsarbeidsløshet skaper også et usikkert ungdomsmiljø.

Mo kan «måle» seg med langt større byer når det gjelder ungdomsproblemer. Stoff, gatebarn og barneprostitusjon er resultat. Ulekontakten har mer å stri med enn de fleste andre steder. RUTE 80 dro til Mo, snakket med ungdom, og veit i dag kanskje litt mer om hvordan de ser på stedet og miljøet sitt...

Mona Olaisen, Rita Fredriksen og Lars Pedersen: — Ungdomskulturen blomstrer på Mo. Største problemet er øvingslokaler. Rita spiller sjøl slagverk, men for tida ikke i noe band. FOTO: KNUT IVAR SKEID

— Jernverket kommer ikke til å ta inn ferievikarer i år. Det er første gang de ikke gjør det. Det er tvert om snakk om at noen blir oppsagt i stedet.

Derfor blir det vel små muligheter for ungdom å

skaffe seg noen sommerjobb her i Rana, iallefall.

Vi sitter ved et respatexbord, riktignok i mahognyimitasjon, men like forbanna et respatexbord inne på Jernbaneféen på Mo. Enda klokka ikke er mer enn tolv, er lokalet fullt av folk, mest ungdom. Men så er dette «stamstedet» på

dagtid for ungdom på Mo. Her treffes de som først skal gå på kveldsskift på Verket, de som ikke har noe arbeid i det hele tatt, og de som denne dagen har latt skolen være skolen, latt engelsk være engelsk og i stedet tar seg en kaffekopp hos Narvesen.

Rett overfor oss ved respatexbordet sitter nittenåringen Lars Pedersen, Mona Olaisen, som er like gammel, og Rita Fredriksen som er seksten. Lars og Mona går ut av gymnaset denne våren, mens Rita er ferdig med niende.

Sommerjobb i det blå

Lars fortsetter: — Jeg rekner ikke med å få meg noen sommerjobb her på Mo iallefall, så jeg har søkt andre steder. På fiskefabrikk i Mehamn i Finnmark og på Gaustad sykehus i Oslo. Men jeg har ikke fått svar noe sted enda.

— Til høsten har jeg tenkt å ta starte på en hvileår, ingen vits i å forhaste seg. Sykkeltur til Paris står på programmet. Vi får se.

Folkehøgskole

— Jeg skal på Folkehøgskole til høsten, sier Mona. — Trenger liksom et år til å tenke over hva jeg skal bli, hva jeg vil. Men der er ikke tilfeldig at jeg skal gå sosiallinje på folkehøgskolen.

Rita derimot, bli på Mo. — Jeg har nå søkt om å komme inn på yrkesskolen, sier hun.

— I sommer har jeg fått arbeid her. Jeg skal rydde opp på det nye sykehjemmet oppe på Selfors som snart er ferdig. (Selfors ligger like utenfor sjølve Mo, reds. anm.), sier hun.

— I fjor og året før det, hadde jeg sommerjobb på Jernverket, men i år tar de jo ikke inn noen, sier Lars Pedersen. — Jeg driver nå på og søker jeg også, sier Mona, — men det ser ikke lovende ut. Også jenter har jo tidligere fått arbeid på Jernverket, budjobber og slikt, men heller ikke det blir det noe av.

95 % får ikke jobb?

— Rute 80 har fått opplyst at 95 prosent av ungdommene i Rana som søker seg sommerjobb ikke kan regne med å få det. Stemmer det?

— Det kan godt hende, vanskelig skal det iallefall bli, sier Lars.

— Men hva gjør folk som ikke får seg arbeid da? Flytter de fra stedet, eller velger de å bli her for å se om noe dukker opp?

— Flesteparten ag gutta drar jo i militæret, sier Lars, som ikke legger skjul på at han vurderer å nekte militæret sjøl. — Men mange driver jo rundt, lever på litt dagpenger og slikt.

Noen begynner jo på yrksskolen også, men sjøl om du har den er det vanskelig å få noen lærlingplass, sier han.

Sosiale problem

— Men de problemene som ungdommen har. Hvilke problemer fører det til for ungdommen?

— Nei, det kan jo føre til stofmisbruk og andre sosiale problemer. Mona drar litt på det.

— Det er mye skjult misbruk av narkotika her på Mo, sier Lars. — Mange foreldre og voksne vil sikkert si at det ikke eksisterer noe særlig av det, men det finnes. Dette fører også til andre ting. Slik som småkriminalitet, mindre tyverier og slikt. Det er jo folk som ikke har penger og som bruker mye på stoff.

— Ja, det blir bare verre og verre, sier Rita, som har forholdt seg taus en stund.

Mange vil flytte?

— Jeg kjenner mange som har lyst å flytte herfra. Jeg også forresten, sier Mona. — Mo er både en stor by og en liten by. Jeg mener, Mo er stor på den måten at det er mange storbyproblemer her, liten på den måten at det rett og slett er

en liten by.

— Hva om Jernverket blir nedlagt da? Hva ville skje da?

— Det går ikke an å tenke seg at Jernverket blir nedlagt. Det er alle enige i. Lars sier: — Det går ikke an å tenke seg et Mo i Rana uten Norsk Jernverk. Det er ikke bare alle de arbeidsplassene som er det oppe. Men hele byen lever av det. Mye av verkstedindustrien har oppdrag for Jernverket. Og hele næringslivet er bygd opp omkring den bedriften.

Rus

— Men sjøl om noen bruker hasj, er det først og fremst drikking det går i. Mye hjemmebrent. Alle brenner hjemme på Mo, heter det seg. — Ja det er hjemmebrenning i annenhvert hus, sier Rita.

Ungdomskultur

— Hva med ungdomskulturen. Blomstrer den da?

— Ja det skal være visst. Her gror det opp med amatørband i hele distriktet, sier Mona. — Men problemet er øvingslokaler, skyter Lars inn.

— Det er ikke mangel på øvingslokaler, det det står på er bare å få lov til å bruke dem. Det står jo en masse offentlige lokaler tomme om kvelden. Sjøl så har jeg slagverk hjemme, men jeg er ikke med i noe band. Jeg har jo fått mange tilbud, men øvingslokaler er bøygen, sier Rita.

— Det er faktisk utrolig mange som har en elektrisk gitar liggende hjemme, sier Lars. — Det folk gjør i stedet er å gå på rockeklubben når den er åpen.

— De som ikke går i rockeklubben, eller spiller i band. Hva gjør de da?

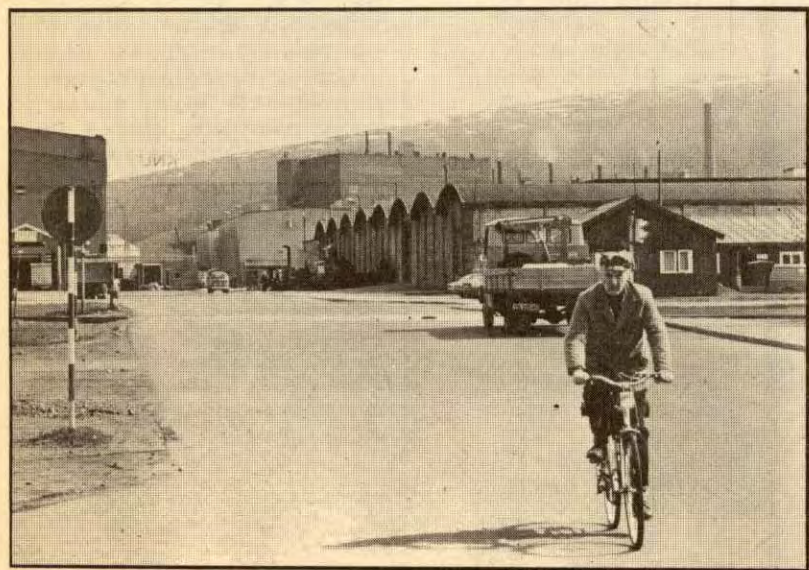
— Mange er med i idrettslag eller skolekorps. Det er forferdelig mange jantsjarkorps på Mo. Men mange er jo uorganisert da, likevel, sier Lars Pedersen.

Her slutter samtalen. Mona og Lars skal opp på gymnaset for å få vite om de har kommet opp til muntlig i eksamen artium. Rita har avlagt en avsluttende eksamen i niårig skole den dagen. Hun var helt misfornøyd med innsatsen. Men et skal man jo være på en slik dag...

KNUT IVAR SKEID

Forsidebildet

på forrige nummer av Rute 80 (nr. 2/82) var tatt av Enok Karlsson, Tromsø.

Norsk Jernverk, Mo i Rana. Det er slutt på den tida en ny unggutt fikk jobb hver gang de eldre sykla ut fabrikkporten for siste gang. «Naturlig avgang» betyr at en ungdom aldri får jobb. FOTO: KNUT IVAR SKEID

NYTT FRA PARNASSET

BANZAI

Rune Moen har tidligere vært redaktør av YLI-avisa og Rute 80. Det er tydelig at han etterhvert begynner å kjenne «faget». Dette er et «feinsmecker»-magasin.

Sjelden ser man i Norge et så gjennomført og stilrent magasin. Det er flere som forsøker å kopiere suksessene fra europeisk og svensk journalistverden.

Kvinnejournalen er et av de nyere norske forsøkene. Rune Moen & Co ligger først i heatet. Det som utgjør kjernen i Banzai og de utenlandske forbildene er lay-outen og bildene. Innholdet er i forhold til utseendet totalt underordnet. Man kan diskutere om man liker eller misliker en slik magasininformel. Men at det kan fungere er hevet over enhver tvil. (se f.eks. det svenske ETC).

Men det som er problemet med Banzai er at redaksjonen ikke klart har stilt seg spørsmålene: hvorfor og for hvem? Det skinner så tydelig igjennom at dette er folk som synes det er moro å lage magasin.

Men skal det selge må det ha en målgruppe som er villig til å kjøpe det. Og skal det ha noen funksjon, må det ha en redaksjonell linje.

Man bør ikke stille for strenge politiske krav til et slikt magasin. Men jeg tror Banzai ville ha stått seg på å tone politisk flagg.

Jeg tror Banzais grunnleggende problem ligger her. Banzai har kvaliteter som kan gjøre det til bladet for dem med «hjertet til venstre». Det er det ikke i dag.

Ellers vil markedsføring avgjøre magasinets framtid de nærmeste månedene. Bygger de ikke oppe et profftt distribusjonsapparat, vil entusiastene i den indre kjerna gå lei.

En negativ ting å trekke fram er synet på jenter og dekadent kultur. Vi aner en «sløv» holdning bak en del av 'jentebildene'. Vi tror det er viktig å gå imot de verste utslaga av individualistisk dekadense. Det er det ungdommen trenger minst av alt i disse krisetider.

Brorson

Trøndere diskuterer sosialisme

Rød Ungdom i Trøndelag har avholdt vellykket pinseleir hvor hovedtema var sosialisme. Peder Martin Lysestøl var en av innleiderne.

Rød Ungdom inn i Heimevernet

Bjarne Wig er blitt medlem av Landsrådet for Heimevernet. Bjarne Wig er oppnevnt fra Rød Ungdom gjennom Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner.

Rød Ungdoms 13. landsmøte

Rød Ungdoms sentrelstyre har

vedtatt at Rød Ungdoms neste landsmøte, det 13, skal avholdes før sommeren 1983. Sosialisme og skoleprogram skal opp som viktige saker.

LNU til Israel

Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU) har vært på reise i Midt-Østen. Israel ble besøkt og erfaringer utvekslet. Skal Israels invasjon i Libanon sørge for at LNU bryter de intime kontaktene med okkupantstaten? Ellers bør det nevnes at LNU etterhvert utvikler mer og mer samarbeid med Øst-Europa. Hva mener Elsbeth Tronstad (forkvinne i LNU og Unge Høyrerepresentant)?

Tron Øgrim med ny bok

Tron Øgrim er om ikke lenge på markedet med ny bok. Emnet denne gang: Maoismen i Vest-Europa.

Ungdomsdelegasjon til Kina

Vennsambandet Norge-Kina har fått i stand en ungdomsdelegasjon til Kina i sommer. YLI, NGS, Senterungdommen, Youth for Understanding, Kr.Fu, NSU og Rød Ungdom er uttatt til reisen. Innbyder er All-China Youth Federation. Fra Rød Ungdom reiser Petrin Eide, Sogn og Fjordane.

Jenter i kamp

Oslo Rød Ungdom

tekonferanse. Oppslutninga var stor. Diskusjonen var om jenter i Rød Ungdom, og internasjonal politikk. Jentene i Oslo Rød Ungdom er gått kraftig lei av guttedominansen i Rød Ungdom. Vi de lykkes?

Det oppfordres til å avholde liknende konferanser i andre distrikter. Jentene og Rød Ungdom trenger det!

RUI

Den revolusjonære ungdomsinternasjonalen (RUI) og Trotskistisk Organisasjon, Fjerde Internasjonale i Norge, inviterer norske ungdomsorganisasjoner til ungdomsmøte i Hamburg.

RUI har i Norge to medlemmer og arbeider aktivt for

en «omgruppering av Fredsbevegelsen til revolusjonær fordel».

Rød Ungdoms Forbundsskole

Rød Ungdom har startet sin egen skole. Første kurs er gått av stabelen. diskusjonene var intense og alle fikk stort utbytte av forelesningene. Dessverre ble det ikke karaktersetting. Forbundsskolen må skjerpe seg! Ellers kan vi fortelle at det store flertallet av kursdeltakerne var jenter.

Nye kurs går av stabelen til høsten. Interesserte kan henvende seg til Rød Ungdom lokalt, eller til Rød Ungdom, Postboks 610, Sentrum, Oslo 1.

FOTO: KNUF IVAR SKEID

Etterkrigstida har på mange måter utkrystallisert ungdom som en særskilt befolkningsgruppe. Denne gruppa framtrer derfor med en egen ungdomskultur. Siden midten av 50-årene vokste det fram en rekke nye ungdomskulturer og bevegelser i de vestlige industrisamfunnene. Det er også på 50-tallet at tenåringsmarkedet begynner å ta form.

I løpet av 70-årene ble tenåringsmarkedet en milliardindustri internasjonalt. I takt med den voldsomme utviklinga innen massemedia og elektronikkindustrien, forbruker ungdom «opplevelser» som ting, ved hjelp av varer som blir spesiellaga for den og som har verdi bare fordi de skaper identitet og stil. Mediaindustrien skapte et fritt og kontrollert marked av verdier, følelser og kjønn. Grunnstammen i denne mediasektoren har de siste tredve årene vært musikken.

Forholdet mellom tenåringsmarkedet og de ulike ungdomsretningene er gjensidig. Tenåringsmarkedet påvirker ungdom, og bidrar i høy grad til å skape strømninger og nye trender. Samtidig utviser det en påtakelig følsomhet for å ta opp i seg, og utvikle videre, det nye.

UNGDOMSMARKEDET

BLA OM

UNGDOMSMARKEDET

50-åra

Det finnes statistikker som viser klart at antall lovbrudd utført av ungdom under 20 år økte betraktelig på begynnelsen av 50-tallet. Dette førte til endra oppfatninger av ungdommen. Store deler av ungdomskategorien ble sett på som et «sosialt problem». Samtidig ble det innført en rekke nye livsstiler blant ungdom, som var en motreaksjon til den livsstilen den eldre generasjonen representerte. Forutsetningene for dette var den allmenne økonomiske veksten på denne tida samtidig som urbaniseringa av de vestlige industrilanda skjøt fart. Ungdommen fikk økt kjøpekraft, og tenåringsmarkedet begynte å ekspandere. Til en viss grad var de nye ungdomsgruppene symboler og klesmåte influert av visse forbilder (idoler) som den hurtigvoksende mediakulturen produserte. Marlon Brandos levemåte i filmen «The wild ones» ble et viktig forbilde for motorsykkelgjenger i hele den vestlige verden.

Filmen «Rebel without a cause» ble også et symbol på den opprørske stemninga i ungdomsgruppene, og James Dean etablerte seg raskt som sjølv personifiseringa av den opprørte. De nye ungdomsgruppene livsstil ble raske koplet sammen med voldshandlinger. Samtidig begynte de første ungdomsopptøyene rundt om i Vest-Europa. På nyttårsnatten 1957 var omkring 3000 ungdommer i slagsmål i Stockholm sentrum. I pressa ble ungdommene beskrevet som «raggare» eller «skinnknutter». Lignende opptøyer ble rapportert fra hele Vest-Europa, de fleste av dem i forbindelse med rockekonserter. De svenske skinnknuttene og raggare var først og fremst ungdom fra arbeiderklassen, og de fikk navnet sitt etter de svarte skinnjakkene de brukte. Den nye rocken på 50-tallet var raggernes musikk, noe som for øvrig skilte dem ytterligere fra skoleungdommen, som kalte seg sjøl for «dixies» og likte jazz.

Flere andre ungdomsgrupper kom til på 50-tallet. I England var det Teddy Boys, i Frankrike Blouson noir (svartjakker), i Tyskland Halbstarken (de halv-

sterke) og i Norge Blackie-gjenger. Ungdomsopptøyene ble i første rekke kopla sammen med den nye rocken. Det er først med rockemusikkens gjennombrudd at de store plateselskapene for alvor ble klar over ungdomsforbrukerne.

Sosiale skiller

De økte mulighetene for forbruk ga ungdommen muligheter til å markere sosiale og klassemessige motsetninger innafor de ulike ungdomskategoriene. Arbeiderklassens ungdom fant sine forbilder i rockens og filmens helter, mens skoleungdommen likte bohemens livsstil, bebop og fransk eksistensialisme. Denne stilen som i USA ble kalt *best* og delvis var knyttet til beatnikbevegelsen, kom til Skandinavia utelukkende som et litterært fenomen. Jack Kerouacs bok «On the road» la det ideologiske grunnlaget for bohems livsførsel.

Apatisk generasjon

Det er sjølsagt skrevet en rekke sosiologiske under-

søkelser om de forskjellige ungdomsgruppene på 50-tallet, og i samtlige blir den beskrevet som en tilpassa, på grensa til apatisk generasjon. Dette til tross for at det er mulig å finne eksempler på opprør. Men i motsetning til 60-talls-generasjonen er det riktig å si at 50-årenes ungdom stort sett hadde en positiv innstilling til samfunnet, var lite opptatt av politiske og ideologiske spørsmål og var påfallende uinteresserte i å delta i foreninger og ungdomsorganisasjoner.

60-ÅRA

Da rocken kom på midten av 50-tallet, ble den økonomiske strukturen i platebransjen forandra. De store plateselskapene mista en stund sin monopolstilling, fordi mange mindre selskaper spesialiserte seg på rock. Først etter noen år begynte «de store» å se hvilke muligheter som lå i den nye ungdomsmusikken, og gjenoppretta da ganske fort brorparten av den markedsandelen de hadde mistet.

Dette ble tiåret med forandringer på flere områder. Arbeidsmarkedet og industrien i Vesten ble underlagt store forandringer. I industrien ble konsentrasjonen påskynda av fusjoner og oppkjøp av andre bedrifter. Sentraliseringa økte, folk flytta inn til byene for å få arbeid. Fagforeningene ble aktivisert, folkebevegelser av ulik type ble organisert. Den politiske debatten, ikke minst i ungdomsmiljøene, fikk et oppsving, man snakka om distriktpolitikk, Den tredje verden — og ikke minst Vietnamkrigen. Disse forholda la grunnen for det som skulle bli tiårets ungdomsopprør.

Mods

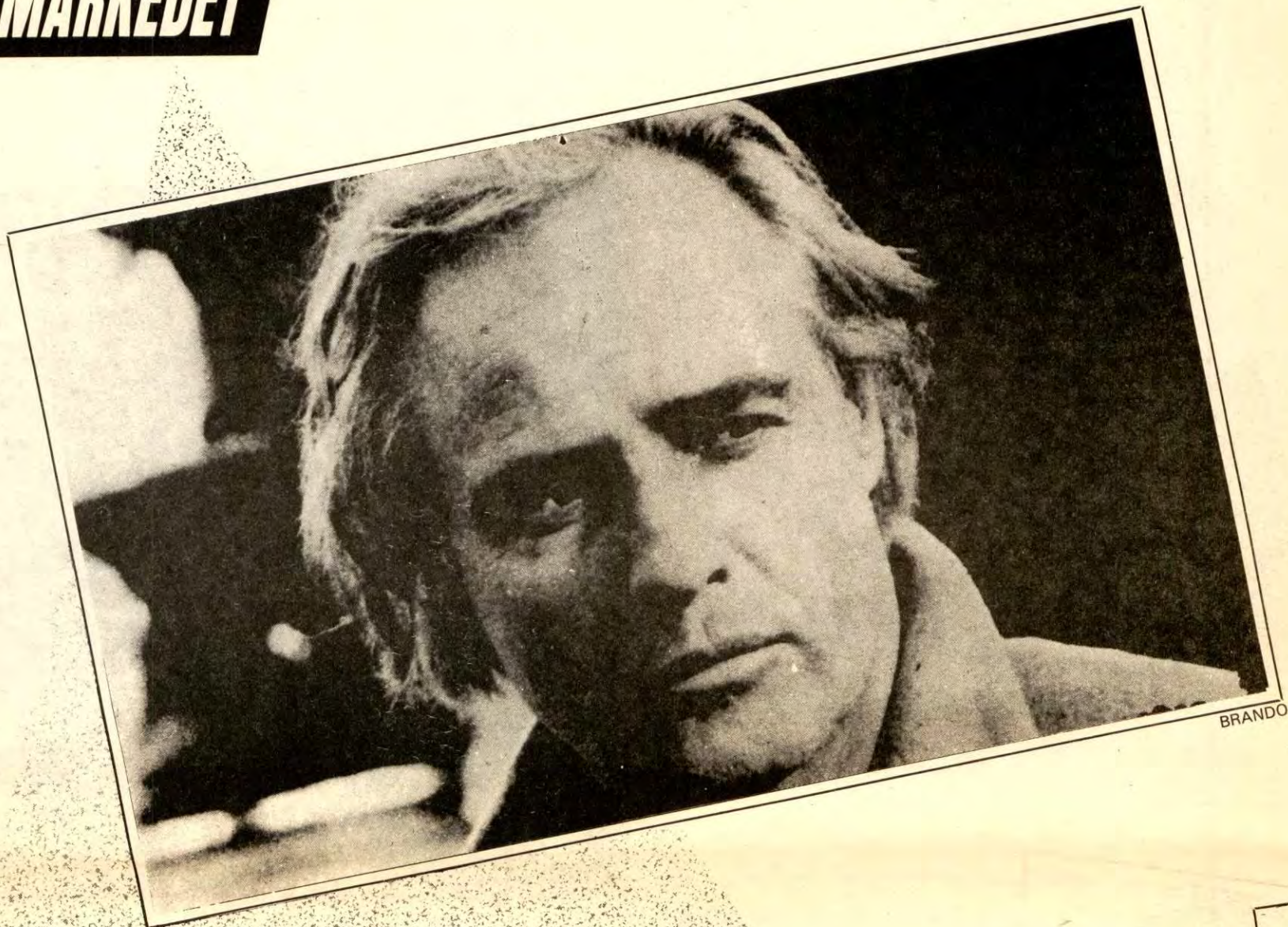
Modsen (som betyr moderne) var et produkt av den nye engelske rockebølgen. Sentralt sto grupper som Rolling Stones, The Who, Kinks og i noen grad også Beatles.

Ungdomsmiljøene fra 50-tallet levde sjølsagt videre også inn i dette tiåret. Modsen adopterte den bohemske livsførsel som i 50-åra i første rekke karakteriserte «dixies» og skoleungdommen. Forskjellen var at modsen ble dominert av ung-

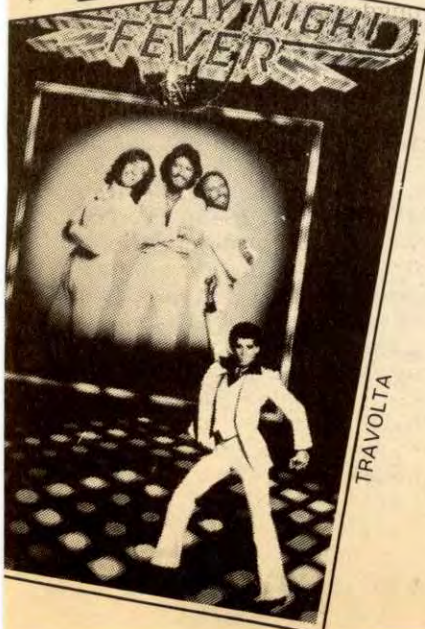
dom fra mellomlaga i samfunnet. Samtidig orienterte den intellektuelle ungdommen seg mot den amerikanske folkemusikk-tradisjonen. Sentralt sto folk som Peter, Paul and Mary, Pete Seeger — og seinere også Bob Dylan. Dette symboliserte også et politisk engasjement. De fleste folka i folkemusikk-miljøet i USA var aktive i Borgerrettsbevegelsen og kjempa mot den gryende atomopprustninga.

Seinere utover på 60-tallet sugde modsbevegelsen opp i seg mindre grupper, og var dominerende som ungdomsbevegelse fra 1965. Men allerede i 1963 begynte tenåringsindustrien å tilpasse seg de nye forholda blant ungdommen. Engelsk fjernsyn introduserte musikkprogrammet «Ready Steady Go», som ble et forum for de gruppene som oppfatta seg sjøl som en del av modsbevegelsen.

Den viktigste frontfiguren var Pete Townsend fra The Who, særlig fordi han offentlig tok stilling for modsbevegelsen og mot de såkalte «rockers», som var en etterlevning etter 50-åras Teddy Boys. Dette var samtidig en motsetning mellom den nye rytm & blues-pregate rocken og 50-tallets «gammelrock».

UNGDOMSMARKEDET

Gateopprør

Modsbvegelsen var et internasjonalt fenomen, men antok ulike former i sine respektive land. Den engelske modsen kledde seg «respektabelt» og kjørte scootere. De gjennomførte blant annet et angrep mot Buckingham palace i 66 – på scootere. Den svenske modsen gjennomførte flere gateopprør, blant dem de såkalte «Hö-torgs-opptøyene» i Stockholm og brutale konfrontasjoner med politiet på Götaplatsen i Göteborg. Den norske modsen hadde militærjakker og fiskevesker med anti-atomvåpenmerker.

Forløpere for dagens punkere

På sett og vis var 60-åras modsbvegelse en forløper for dagens punkbevegelse. I ideologien finnes det flere likhetstrekk. Modsguppene representerte en protest som i varierende grad var samfunnskritisk, og som forandret form flere ganger. Felles var allikevel opposisjonen mot voksne folks måte å leve på. Den blei retta mot arbeiderklassens angivelige triste, gørrkjedelige

og på alle måter meningsløse liv og hadde islett av reinspikka forakt og arroganse.

Provoer

Provo-bevegelsen dukka fram rundt 1966 og var en klart mer politisk bevegelse. De oppfatta seg sjøl som modsens etterfølgere. Provoene organiserte seg og hadde ledere med retorisk og ideologisk tyngde. De dreiv fram en rekke utenomparlamentariske aksjoner, spilte gateteater og lå politisk nær anarkismen. Sartre og Marcuse var sentrale forbilder ideologisk. Bevegelsens vugge sto i Nederland, og i juni 1966 klarte provoene der å få sin kandidat valgt inn i Amsterdams ny-parlament. (De fikk faktisk igjennom gratis avbenyttelse av kommunale sykler for alle.) Bevegelsen spredte seg fort til andre land i Vest-Europa, og fikk med det ulike retninger. I slutten av 60-åra ble den nederlandske greinene omdanna til kabouterbevegelsen, og de fleste andre ble splitta i synet på fast organisering og politisk aktivisme.

Hippie-bevegelsen

Hippie-bevegelsen var i be-

gynnelsen et 100 prosent amerikansk fenomen, lokalisert til San Fransisco. Med denne bevegelsen ble en ny æra i rockens historie innleda. Vi fikk den intellektualiserende og «psykedeliske» rocken, med grupper som Jefferson Airplane og Frank Zappas Mothers of Invention i spissen. Tingen var å melde seg ut av samfunnet, ikke å forandre det. Bevegelsen utbasunerte forskjellige varianter av «kjærlighetsbudskapet» og arrangerte flere store demonstrasjoner for LSD da den amerikanske regjeringa forbød dette stoffet høsten 1966. Deler av hippie-bevegelsen ble tidlig politisert, konkret førte denne utviklinga fram til dannelsen av Youth International Party. Det var det herrens år 1968, hvor så store saker skulle hende på den andre siden av Atlanteren. Ungdomsindustrien hang seg på YIP og hippiebevegelsen, og de multinasjonale plateselskapene med hovedbase i USA lanserte «undergrunnsmusikken» som den nye retninga.

70-ÅRA

Virkningene fra ungdomsopprøret og studentkampene på slutten av 60-tallet skyllet naturlig nok inn over det nye tiåret og satte sine spor. Ingenting ble som før. Ikke minst manifesterte ungdomsopprøret seg i dannelsen av politiske organisasjoner som kom for å bli.

På begynnelsen av 70-tallet ble de fleste marxist-leninistiske partiene i Vest-Europa grunnlagt. De besto hovedsakelig av ungdom, og fikk først seinere fotfeste i arbeiderklassen. Noen fikk det aldri, og disse har da også gått i oppløsning.

Disco

I annen halvdel av 70-åra kom discokulturen for fullt. Dette ble åra med nattlig lørdagsfeber. (Saturday Night Fever). Discokulturen var og er fortsatt, en ungdomskultur med sentrum i tenåringsindustriens utnyttelse av media. Den var en videreføring av 60-tallets «tyggegummipop», og fikk sine fanebærere i grupper som Sweet, Slade, Kiss og Olivia Newton John.

Punk

Til å begynne med framsto faktisk punkrocken som en moteskapning fra den kommersielle ungdomsindustrien. Den ble, ved hjelp av de store plateselskapene, lansert som et nytt livsstilsalternativ til den tonløse discokulturen. Men i England skjedde det saker og ting innafor punkbevegelsen som gjorde det klart at plateindustriens framstilling ikke stemte med virkeligheten. Da Rock Against Racism og Anti Nazi-League ble internasjonalt kjent (1976) viste det seg at punk ungdommen ville bruke sin musikk og kultur mot den bølgen av rasisme og nynazisme som National Front representerte i England. I Skandinavia tegnet plateindustrien et bilde av punkerne, med sikkerhetsnåler i kinnet og hakekors på lærjakke, som stemte lite med den engelske virkeligheten. Punkbevegelsen i Skandinavia fikk aldri den støtte fra arbeiderklassens ungdom som den engelske bevegelsen fikk, som sprang ut av Londons East End.

På samme måte som for modsen, er punkernes allmenne motstand mot det kapitalistiske samfunnet viktigere enn nødvendigheten av å forandre det. Derfor forblir punkbevegelsen en slags motreaksjon – uten revolusjonære perspektiver.

50-tallsbølgen

Filmen Grease markerte begynnelsen på den såkalte 50-tallsbølgen. Og med dette er vi på sett og vis tilbake til utgangspunktet. Seinere kom American Graffiti (Siste natten med gjengen) og fjernsynsserien Happy Days (har bare gått på svensk TV).

Poenget med denne bølgen, som sjølsagt er lansert av ungdomsindustrien, er å tilby ungdom en historieforståelse. 50-tallsbølgen kan derfor være en passende epilog til vår gjennomgang av utviklinga de siste 30 åra. Ved hjelp av ungdomsindustrien blir dagens ungdom tilbudt et glorifisert bilde av det tiåret som bar fram de første ungdomsgruppene av betydning og som utvikla rocken.

CHRISTEN HVAM

Gå i vannet!

FOTO: BERT EIDE/KLASSEKAMPEN

Rød Ungdoms store sommerleir i år går for seg på Gudbrandsdalen Folkehøyskole på Hundorp, så og si midt mellom Oslo og Trondheim. Sett av uka mellom 25. juli og 1. august.

Hoveddiskusjoner blir Reagans USA og marxisme. Men dette er bare den ene sida av sommerleiren. I tillegg blir det rock, seminarer om alt fra religion til jentesak.

Programmet:

HOVEDTEMAENE:

- Reagans USA — på vei mot tindene eller mot dypet?
- Marxisme — politisk økonomi.

SEMINARER:

- Jenteseminar
- Skoleseminar.
- El Salvador.
- Afghanistan.
- Ungdomsopprør.
- Operasjon Dagsverk — Zimbabwe.
- Sosialisme og kommunisme.

Meld deg på til: Rød Ungdom, Postboks 610, Sentrum, Oslo 1.
Telefon: (02) 11 45 73.

Bare politikk?

Nei, det blir en masse fritidstilbud, slik som alle slags kroppslige utskielser, kortspill, nattkro, film, og sist men ikke minst: avslutningsfest der rockebandet Oslo XI inntar Hundorp.

Hundorp har også andre innfatt. Olav den Hellige brukte etter sigenda gressplen der volleyballturneringa skal foregå, sånn på midten av 1020-tallet, da ha jobba med å få folk til å slutte å tru på Tor og Odin og istedet tru på Kvitekrust.

Det gikk visstnok ganske brutalt for seg, men som Begin sier: vår gud står på vår side... Spør du noen som var på sommerleir i fjor, eller året før, vil du sikkert få til svar at de skal på sommerleir også i år. Årsaken er det gode miljøet som blir blant leirdeltakerne, utbyttet av de politiske diskusjonene og det å treffe folk fra overst i Nord-Norge til Kristiansand.

Det vil si: kanskje det ikke blir så mange nordlendinger på leiren i år, for de har sin egen sommerleir på Vidrek ved Narvik 1.—8. august, med omtrent det samme programmet.

USA og marxisme — er ikke det gammelt nytt?

Nei, vi mener ikke det. Verden står ikke stille, USA har forandret seg. Mange mener at Reagan har stoppet USAs tilbakegang som ledende supermakt, at USA igjen kan svinge seg opp i gamle høyder. Er det mulig? Kan USA hindre at Sovjet får økt innflytelse i verden? Er El Salvador et nytt Vietnam?

Dette er interessante og spennende spørsmål for all samfunnsinteressert ungdom i dag. Og kanskje ikke alle tilvente forestillinger om USAs holder mål i dag. Mer om dette spørsmålet er å finne andre steder i dette nummeret av Rute 80.

Etter en dags debatt stiller Sosialistisk Ungdom, AUF og Rød Ungdom til paneldiskusjon i leiren.

Zimbabwe

Sentralstyremedlem i Rød Ungdom, Bo Brekke reiste i midten av juni på en tre ukers studietur til Zimbabwe, kanskje det mest interessante landet i hele den tredje verden i dag. På sommerleiren vil han

bringe rykende ferske rapporter fra landet, rapporter som kan komme godt med for alle de gymnasiastene og yrkeskoleelevene som skal samle inn penger nettopp til Zimbabwe ved høstens Operasjon Dagsverk.

Marxisme

Marxisme og politisk økonomi høres kjedelig ut, men er det ikke. Det er fasit etter sommerleiren i fjor, der også slike tunge emner sto på dagsorden.

Etter suksessen fra i fjor, der Tron Øgrim innledet, har Rød Ungdom i år sikret seg den kjente marxisten Per Lund til å innlede, noe som skulle sikre leirdeltakerne fullt utbytte.

Vi kaller oss marxister, og da trenger vi å forstå det grunnlaget vi står på. Vi trenger å forstå det økonomiske systemet under kapitalismen for at vi skal forstå hvordan sosialismen skal bli. Sosialismen har alle meninger om, og leiren legger grunnlaget for å komme videre i diskusjonen.

USA

REAGAN

□□□ Etter andre verdenskrig brøt det gamle kolonisystemet sammen. I dag kjemper den tredje verden for å velte den gamle verdensordningen.

□□□ Mot dette står de industrialiserte landa med supermaktene USA og Sovjet i spissen. Sovjet og USA er de eneste land som har militære ressurser til å kjempe om verdensherredømme. Sovjet er den oppadstigende. På lengre sikt vokser de globale spenningene og risken for en tredje verdenskrig.

□□□ Men rett foran våre øyne skjer en viktig historisk endring. I 1957 sto USA for 57 prosent av de industrialiserte landas bruttonasjonalprodukt. USA opprettet etter den andre verdenskrig sitt hege-

moni i vest med tanks, dollar og Hollywood-filmer.

□□□ I dag har USA et blylodd om sin hals. Gammeldags produksjonsutstyr, økende økonomiske problemer og minkende politisk innflytelse er stikkord. Reagan er plassert som president av «det nye høyre» for igjen å gjøre USA til «number one». Det ser ikke ut til å lykkes.

□□□ Et av hovedtemaene på Rød Ungdoms sommerleire i år er USA. Rute 80 setter i dette nummeret søkelyset på tingenes tilstand i supermakta USA, og situasjonen i Latin-Amerika.

Redigert for Rute 80 av Bjørgulv Braanen

BLA OM

USAs ØKONOMI: — MED BLYLODD OM HALSEN

□□□ I 1960 utgjorde USAs industrieksport mer enn ¼ av verdens industrinasjoners totale omsetning på verdensmarkedet. 98 prosent av USAs hjemmemarked ble dekket av egen produksjon. Gjennom 70-årene tapte USA 23 prosent av sin andel på verdensmarkedet. På hjemmemarkedet sank den med 5 prosent fram til 1979.

□□□ De reduserte markedsandelene representerte et produksjonstap på 125 milliarder dollar og mer enn to millioner tapte arbeidsplasser.

□□□ I dag er Vest-Europa og Japan i ferd med å utkonkurrere USA på stadig flere områder. Tyskernes «Wirtschaftswunder» og Japans enorme industrireisning har gjort at disse landa har modernisert sin industri til å bli den mest avanserte — og mest konkurransedyktige.

□□□ Den amerikanske bilindustrien stamper i motbakke. De tre store: General Motors, Ford og Chrysler, mister en større og større del av hjemmemarkedet. Arbeidsløshet og industrinedleggelse i områdene rundt Chicago og Detroit følger i krisas kjølvann. Industrien er for gammeldags.

□□□ Det kreves enorme nyinvesteringer for å fornye bilindustrien, men eierne drar heller ut kapital og satser i mer lønnsomme sektorer. De amerikanske kapitaleierne har allerede avskrevet stålindustrien. Ståleierne forlater det synkende skipet, gir hele arbeidsstokken sparken og bruker fortjenesten til å kløne seg inn i andre industrier.

□□□ Gummiindustrien er avhengig av bilindustrien. Konjunkturerne er for nedadgående. Utenlandske konkurrenter med nye ideer har gått forbi de slumrende amerikanske bedriftene på deres eget hjemmemarked.

□□□ Kapitaleierne i USA overfører pengene til service-næringene, og til rein spekulasjon. USA-kapitalen taper i konkurransen både i den tredje verden og i den industrialiserte verden.

□□□ Siden 1977 har den amerikanske produktivitet sunket med 0,7 prosent hvert år. USA har den største andelen foreldede fabrikker blant de ledende industrinasjonene, med unntak av Storbritannia.

□□□ Situasjonen for USA kan sammenlignes med Storbritannia på 50-tallet. Etter at Storbritannia hadde mistet koloniene, fortsatte inntektene og kapital å strømme inn. Men da de etter hvert tok slutt, var Storbritannias vei fra storhet til en annenrangs makt kort.

□□□ Den grunnleggende årsaken til USAs tilbakegang, som det var for Storbritannia, er foreldede produksjonsmidler. Spørsmålet er om USA kan rasere produksjonsutstyr i stor skala, og samtidig investere i en hurtig gjenreisning. Bare slik kan de vende pila oppover.

□□□ Reagan er valgt for å gjøre USA til verdensmakt nummer 1 igjen. Han mener at produksjonen de nærmeste fem år skal øke med 23 prosent. Denne eksplosjonsartede utviklinga regner han med skal inntreffe i en økonomi der veksten har sunket siden 1965 og stagnert de tre siste åra. En slik produktivitetsekning har aldri funnet sted i amerikansk økonomi tidligere. Ingen seriøse økonomer setter sin lit til Reagans fantasier. Snarere vil fallet bli desto større, når det planlegges ut fra at det vil bli en rask økning i produktiviteten og denne ikke inntreffer.

Kilde: Zenit 4/81

I 50 åra hadde USA «kjøpt» Europa med Marshall-penger. Hele det norske borgerskapet med DNA og Håkon Lie i spissen, var USA-venner på sin hals.

Når flere og flere i dag er skeptiske til amerikansk politikk, skyldes det ikke bare større politisk forståelse — det skyldes også at de økonomiske realitetene i dagens verden har endra seg. USAs storhetstid varte fram til Vietnamkrigen. Etter den har USA gått tilbake. Dollarens stilling er kraftig svekket, og Europas borgerskap kan ikke lenger sette sin lit til USA. Å knytte sin politiske framtid til USA er i dag ikke fornuftig politikk. Derfor har USA-kritikken nådd helt til Unge Høyre.

I korthet kan Europas nye stilling forklares i at USA har gått tilbake, Sovjet har gått fram og Europa har blitt sterkere. Europa er ikke lenger avhengige av USA og motsigelsene til USA øker, både av politisk og økonomisk karakter. Reagans rentepolitikk er en stadig kilde til motsigelser. Hans politikk i forhold til den tredje verden skiller seg også fra Europas. Europa velger en mer framtidssikre linje. USA satser på militærregimene som er dømt til å gå under.

trouble all over.....

Reagan er valgt som president for å bringe USA tilbake i en førersituasjon i dagens verden. Vår gjennomgang av den økonomiske situasjonen i USA tyder på at han ikke vil greie det. Politisk tårner problemene seg opp for Reagan. Nesten alt han forsøker blir feil.

Mellom-Amerika

□□□ Reagan setter sin lit til de gamle militærjuntaene i Mellom-Amerika. I Nicaragua, Guatemala og El Salvador. Frigjøringsbevegelsene har framgang. Det er klart for all verden at USA på lengre sikt er dømt til å miste innflytelse hvis de satser på de dødsdømte militærregimene. Nicaragua har bevist dette.

Latin-Amerika

□□□ Reagan har lenge forsøkt å gjøre Argentina til sin viktigste støttespiller for å demme opp for frigjøringskampen i Mellom-Amerika. Argentina var tiltenkt en nøkkelrolle i dette arbeidet. Etter at Reagan har støttet Thatchers kolonikrig i Sør-Atlanteren har denne planen gått totalt i vasken. USA mister markedsandeler i Latin-Amerika og mister etter hvert også sine politiske støttespillere.

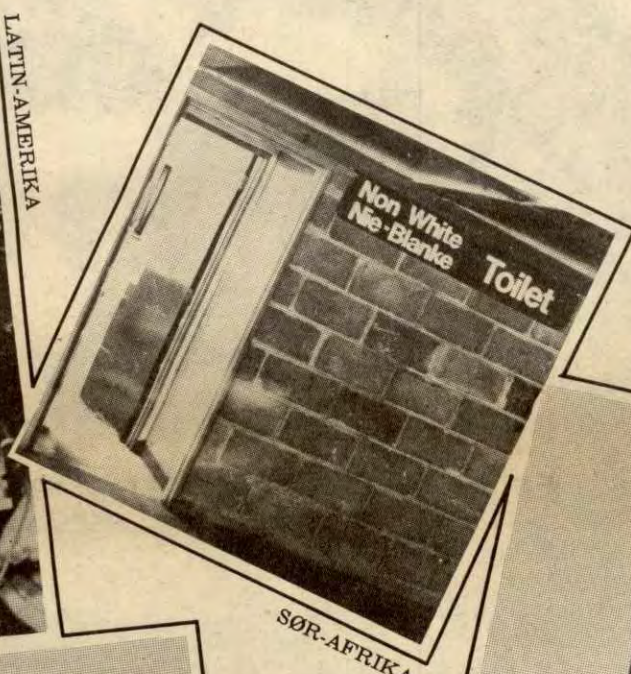
Midt-Østen

□□□ I Midt-Østen satser Reagan på Israel. Uten USA ville Israel ha måttet forandre politikken sin. Flere og flere av de arabiske landa vender seg mot USA. Etter nederlaget i Iran har ikke USA en eneste pålitelig alliert i området. Men USA har fremdeles store interesser i området og vil ikke gi seg uten slag.

Sørøst-Asia

□□□ For 10 år siden dominerte USA Sørøst-Asia. Men USAs nederlag i Indokina har drastisk endret dette bildet. I dag har USA bare igjen en base på Guam på Filippinene. Russerne har overtatt de gamle USA-basene Cam Rahn Bay og Da Nang i Vietnam.

Hovedspørsmålet for Europa er hvordan de takler det nye styrkeforholdet i verden. Flere europeiske land øker nå handelen med Sovjet. Vest-Tyskland og Frankrike har inngått en gigantisk gassavtale med Sovjet. Flere vestlige selskaper leverer teknologi til Sovjet. Dette skaper grunnlag for politisk press og ettergivenhet. Vest-Europa er tvunget til å fortsette avspenningspolitikken. Europa har nå sin historiske sjanse til å løsrive seg fra USA. Men er det for-målstjenlig? Er det mulig å oppnå et likeverdig samarbeid med USA? I den europeiske opinionen skjer det omfattende endringer. Er det mulig å endre opinionen i Vest-Europa til å innse trusselen fra Sovjet, innse behovet for en konvensjonell styrking av forsvaret. Eller vil katastrofen fra opptakten til forrige verdenskrig gjenta seg? Da sloss venstrekreftene for nedrustning i sitt eget land, og sterke krefter i England og Frankrike kastet land etter land i fascismens gap.

Kina

□□□ Forholdet til Kina har den siste tiden blitt dårligere. Reagan viser tendenser til igjen å øke samarbeidet med Taiwan, noe kineserne setter seg hardt imot. Også her møter Reagan økende problemer.

Sør-Afrika

□□□ I Sør-Afrika fortsetter Reagan politikken med å støtte Sør-Afrika. Også dette skaper store motsetning- til de andre afrikanske statene. At Rhodesia frigjorde seg betydde et nederlag for USA-imperialismen, men Sovjet greidde ikke å fylle tomrommet.

Europa og Sovjet

□□□ USA står fjernere fra Vest-Europa enn på mange år. Han regnes i Europa som sjefen for de dårlige tide- og årsaken til en lang rekke av vanskelighetene. Både Vest-Europa og Japan kritiserer USA for det høye intensivået. USA er kastet ut i de verste økonomiske tilbakeslagene siden krigen, med arbeidsløshet på over 10 millioner. Han har i forhold til fredsbevegelsen i Europa vist en uvanlig klossethet som de europeiske leder- ikke tilgir han. Årsaken til de økte motsetningene mellom USA og Vest-Europa ligger i første rekke i at USA ikke garanterer økonomisk framgang for Europa. USA er svekket og Vest-Europa må baute seg ut av krisa på egen hånd. Det andre irritasjonsmomentet er Reagans manglende evne til å satse på krefter i den tredje verden om har framtida for seg. Men vi ser i dag også tendenser til at Reagans politikk er i ferd med å endre seg. Historisk har det vært sånn at de republikanske presidentene alltid har gått lengst i å gi etter for Sovjet. Vil Reagan bli husket for at han innledet en ny «avspenningspoke» i forhold til Sovjet? Er Sovjet og USA i ferd med å lage en ny Jalta-avtale som bedre uttrykker de nye styrkeforholda i verden? Man skal ikke skue hunden på hårene. Reagan er noe mer enn det skremmebildet som enkelte på venstresida i Norge dyrker.

Kilder: Dagbladet 29.4.82 og Gnistan 20.82

KONKURRENTEN

USA
REAGAN

Defensivt i offensiven

Etter Vietnamkrigen har USAs militære styrke minsket. Deres styrke holder ikke en gang til å forsvare de interessene de allerede er i besittelse av. Sovjet på den andre siden øker ekspansjonstakten. Gjennom ekspansjon i Angola, Etiopia, Syd-Jemen, Vietnam og Afghanistan har Sovjet kraftig utvidet sine innflytelsessfærer. Man kan si allment at Sovjet er i en offensiv posisjon, selv om det finnes defensivt i offensiven, mens USA også gjør noen motangrep i sin defensiv. Det er viktig å lete etter hovedutviklingen når vi studerer verdensutviklingen.

Vekslinga mellom ekspansjon og avspenning

Siden 1970-tallet har det eksistert to åpenbare kjennetegn ved Sovjets utenrikspolitikk, nemlig bruken av rivalisering, ekspansjon og avspenning samtidig og bruken av vekselvis ekspansjon og avspenning. Alltid når ekspansjonen møter vanskeligheter, har russerne startet en avspenningsoffensiv. En av de viktigste formålene med russernes politikk er å utnytte europeernes frykt for en ny krig. Det er også grunn til å legge merke til at ekspansjonen i all hovedsak innrettes på den tredje verden. Det er mot USA at Sovjet rivaliserer, og i forhold til Europa følger de avspenningspolitikken. Opinionen i Vest-Europa må lære seg å kjenne igjen disse trekkene ved den russiske politikken.

Kilde: Cai Mengsun, forsker ved Pekings institutt for strategiske studier, gjengitt i Socialist Affairs 1/82

SOVJET I USAs BAKGÅRD

USA har økende problemer i Latin-Amerika. Hvordan manøvrerer den andre supermakta?

□□□ Mellom Chile og Øst-Europa har det siden kuppet i 1973 vært et stadig økende kredittpolitisk samarbeid, og handelen fortsetter å øke. Den årlige økningen i handelen mellom «de sosialistiske landa» og Chile har økt med 9,3 prosent hvert år mellom 1973 og 1978. Pinochet og Bresnev ser ut til å komme overens.

□□□ Avtalen mellom Argentina og Sovjet om levering av maskiner til Argentina har blitt forlenget til 1985. Den totale handelen mellom de to landa var i 1981 på 3,4 milliarder dollar. Omkring tre fjerdedeler av Argentinas korneksport og 38 prosent av den totale eksporten går til Sovjet, som dermed er landets viktigste handelspartner. Argentinas import fra Sovjet ble i fjor større enn Indias og Argentina er dermed Sovjets viktigste handelspartner i den tredje verden. Galtieri og Bresnev ser ut til å komme overens.

□□□ Etter at kokain-bandene til Garcia Meza tok makten i Bolivia i 1980, var Sovjetunionen det første store landet som anerkjente juntaen. Noe det kapitalistiske Norge enda ikke har gjort.

□□□ Cuba er Sovjets trofaste allierte i Latin-Amerika. Fidel Castro forsøkte å gjennomføre revolusjonen uavhengig av Sovjet. Men etter hvert har vinden snudd i Havana. Castro var blant de første som støtta invasjonen i Tsjekkoslovakia. Cuba støtter varmt okkupasjonen av Afghanistan og Castro har tropper i Etiopia som deltar i den blodige nedslaktinga av den eritreiske motstandskampen.

□□□ Nicaragua har styrtet Somoza-juntaen og befridd seg fra USA-imperialismens klamme grep. Men hvilken vei velger sandinistene? Sandinistjuntaens hylling av Sovjet-partiets 26. kongress, deres fellesuttalelse med Vietnam der de erklærte at de har identisk syn på verdenssituasjonen, og oppslutningen om russernes internasjonale politikk, er viktige tankekors. Skal ikke det utpinte latinamerikanske folket greie å frigjøre seg fra USA-imperialismen uten å måtte følge Cubas vei, dvs. total underkastelse under sosialimperialismen?

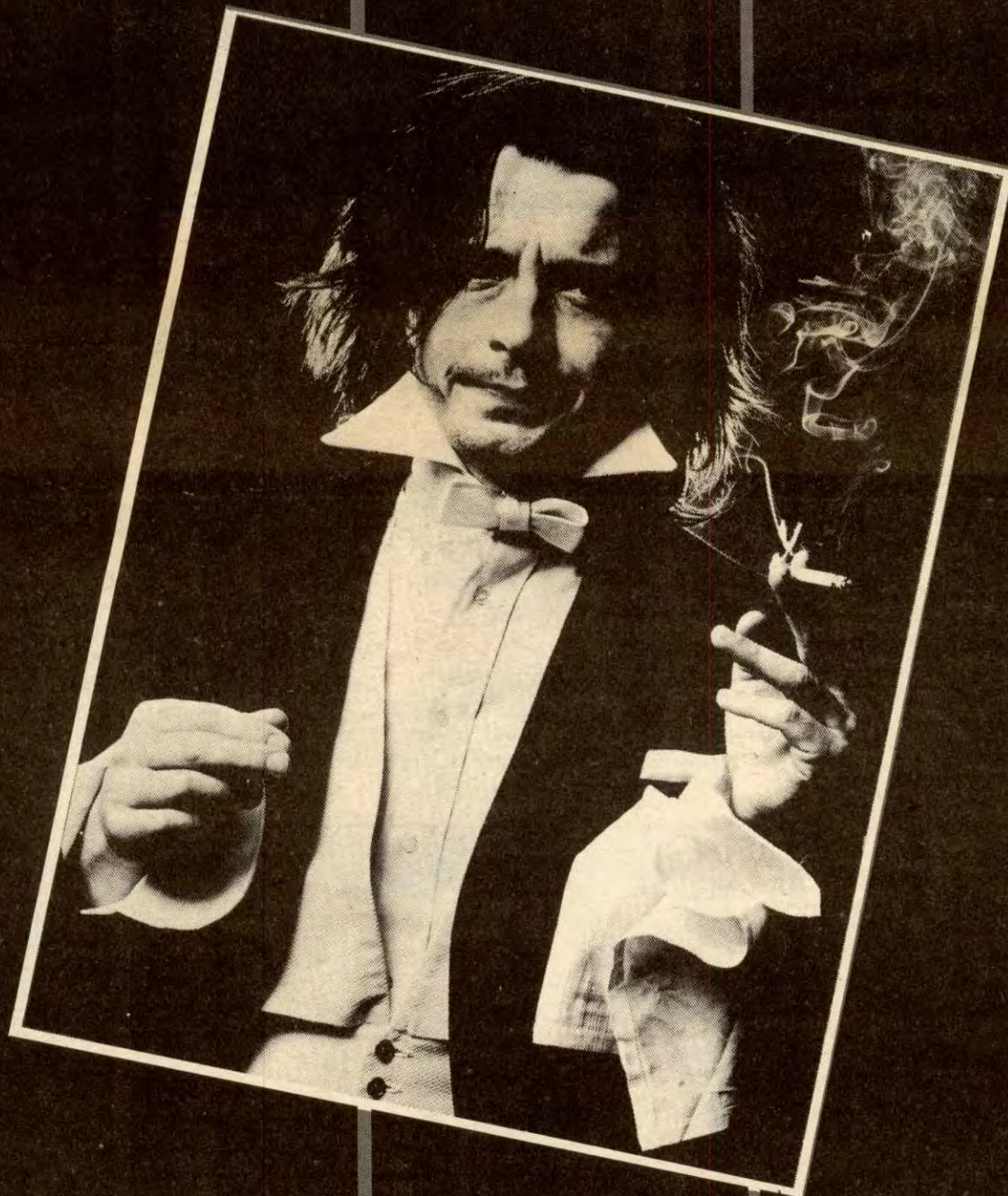
□□□ Den latinamerikanske venstresida regnes for å være ekstremt pro-sovjetisk. Invasjonen i Afghanistan ble møtt med allmenn begeistring i dette miljøet, inkludert ny-venstregrupper som det chilenske MIR. MIR kritiserer f.eks. i dag Allende for at det ikke knyttet seg nærmere til Sovjet. Det sentrale spørsmål som reises av det marxistiske venstre i Latin-Amerika er: For eller mot Sovjet?

□□□ Det ser ut til å avtegne seg et mønster for den sovjetiske ekspansjonen i dette området. Der venstrebevegelsen står sterkt, satser Sovjet på at denne skal vinne seire og seinere knytte seg til Øst-blokken. Der venstrebevegelsen står svakt, som i Argentina og Bolivia, satser de på å øke handelen og samarbeidet med militærjuntaene. Det viktigste problemet er at venstrebevegelsen i Latin-Amerika er så ekstremt pro-sovjetisk. De har ingen linje for uavhengighet av Sovjet. Det kan føre til tragedier!

Kilder: Gnist 19/82 og SAIH-perspektiv 1/82.

...BJØRNEN SOVER IKKE

ABONNER **Rute 80**

RUTE 80...

Elsket av noen, hatet av andre. Sånn skal det være. Sånn vil vi det skal være. Vekker vi ikke debatt, har vi mistyktes.

RUTE 80 skriver om Bresjnev og Reagan. Om storkrigen som truer. Vi skriver om den tredje verden i kamp for sine interesser. Vi går inn i vår tid og stiller spørsmålet: Hvorfor? For hvem? I hvilken interesse?

Hvis du ønsker et upolitisk kulturblad, så bør du gå forbi RUTE 80. Men ønsker du et magasin som du ikke alltid er enig i, som provoserer og morer, som får deg til å

fosskoke. Men en ting kan RUTE 80 love deg: Vi blir aldri likegyldige.

RUTE 80 forsøker å skrive om ungdommens kamper i

hele Norge. RUTE 80 tar stilling for ungdommen – mot borgerskapet. Musikken opptar Rute 80. Kanskje også deg.

Blir du med på torden langs RUTE 80. Vi ønsker kritikk og debatt om magasinet. Men vi vill al mange som har behov for RUTA, ikke abonnerer i dag.

Send inn navn og adresse til: RUTE 80, Postboks 4702, Sollenberg, Oslo 5. Regning sender vi.

Hva annet får du for 35 kroner i dag? Som varer et helt år? Ta plass – lukk dørene!

Israelske soldater dreiv demonstranter gjennom de trange smugene i Jerusalems gamle bydel.
FOTO: PER IVAR HENRIKSØ

Per Ivar Henriksbø og hans venner droppa påskefjellet og reiste i stedet til Palestina. Oppholdet i «det hellige land» ble kanskje ikke helt slik de hadde tenkt seg.

1. påskedag ble de øyenvitne til opptøyene i Jerusalem, der en israelsk soldat gikk berserk inne i den store moskéen der muslimer feiret påskehøytiden.

Per Ivar Henriksbø var til stede da hele byen ble sperret av, og var til stede på en pressekonferanse der palestinske og muslimske ledere holdt pressekonferanse. Etter pressekonferansen ble alle arrestert.

En blodig påske i det

Den kristne påskefeiringen er ubetinget knyttet til Israel og kanskje spesielt til Jerusalem. Da jeg og mine to reisefeller bestemte oss for «det hellige land» i stedet for påskefjellet, var det imidlertid for å reise rundt i landet og lære mest mulig om de politiske forholdene og ikke minst om palestinerne situasjon. Og fordi Israel er et utrolig spennende og vakkert land, håpet vi også gjennom elleve dager å få se og oppleve ting, kort sagt, bli litt kjent.

Ved ankomst Ben Gurion-flyplassen utenfor Tel Aviv, dro vi omgående til Jerusalem. Det var mørkt og sjåføren slapp oss av ved Jaffa-«Gate», en av portene inn til gamlebyen. Vi rotet lenge rundt i denne labirynt-lignende bydelen. Til slutt fant vi et svært enkelt ungdomsherberge der vi kunne sove for en billig penge. Nå kunne planleggingen av vårt opphold starte for alvor.

Al Fajr

Sønnen til herbergets eier tok oss med til sitt lille «gatekjøken», der vi ble servert falaffel, en slags sandwich som er meget velsmakende. Senere samme kveld gikk vi på uvarslet og tilfeldig besøk til den palestinske avisa Al Fajr, ei avis som daglig kjemper mot hard sensur fra de israelske myndighetene. Pressefriheten er visst ikke forbeholdt alle. Vi fikk avtale om å komme tilbake dagen etterpå, noe vi gjorde.

I Al Fajr fikk vi muligheten til å skaffe oss en mengde informasjon om situasjonen for opposisjonspressen, og for palestinerne i de okkuperte områdene. Daglig må Al Fajr sende alle artikler inn til sensur før trykking. Til og med artikler som tidligere har vært publisert i den sionistiske pressen kan bli sensurert bort. Som redaktøren så treffende sa det: «De legger en klave av stein rundt halsen vår, kaster oss i vannet og håper vi ikke klarer å svømme.»

Suliman Mansor

Om kvelden ordnet Al Fajr det slik at vi fikk besøke en av det palestinske folkets mest kjente billedkunstnere, Suliman Man-

sor i hans hjem i byen Ramallah på Vestbredden. Mottakelsen var vennlig og den kvelden fikk vi en leksjon i hva det vil si å være palestinsk kunstner i israelsk-okkupert land.

Bilder konfiskeres

Mansour har ikke tillatelse til å reise utenlands. Skal bildene hans på utstilling utenfor Israel, må de smugles ut. På ut-

stillinger i Israel er det vanlig at soldater og politi konfiskerer bilder som uttrykker kritikk av regimet. Han fortalte inngående om hvordan tradisjonsrik palestinsk kunst og håndverk blir «stjålet» og gjort til Jødisk-israelsk. Kanskje noe å tenke på for turister som i Jerusalems gamle basarstrøk kommer over tekstiler eller annet kunsthåndverk som blir markedsført som israelsk ...

Israelske soldater sperret av hele Jerusalem etter attentatet mot moskéen 1. påskedag.
FOTO: PER IVAR HENRIKSØ

Dagene gikk med til oppdagelsesturer rundt omkring i Jerusalems trange smug, til besøk i moskéer, og til en tur oppover den israelsk-okkuperte Vestbredden.

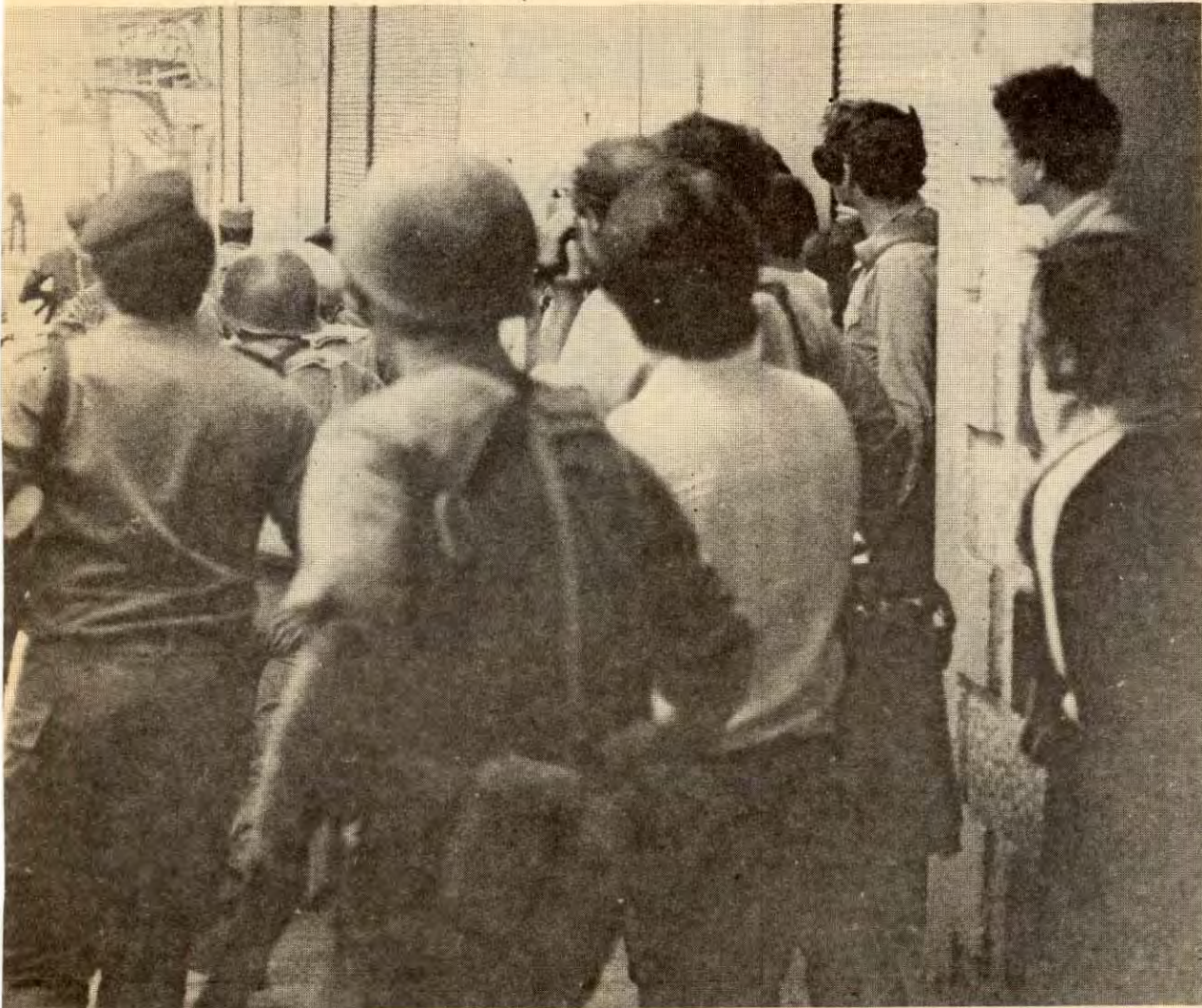
Vi besøkte en palestinsk yrkesskole for jenter i El Bireh, vi var innom byen Nablus, Jenin og over den «grønne» linja (grensa mellom Israel og den okkuperte Vestbredden) til Megiddo.

Vestbredden har et variert landskap, alt fra frodige sletter til mer karrige fjell.

Umm-El Fahm

Etter en stund haiket vi til Umm-El Fahm, en palestinsk landsby på vei mot Hadere. Vi hadde fått navnet på en advokat vi kunne besøke, og mottakelsen var hjertelig.

Umm-El Fahm er, med sine 22 000 innbyggere, den største palestinske landsbyen i det som var Israel før okkupasjonen av Vestbredden i 1967. En gang var byen dominert av et rikt jordbruk. Nå er disse enorme landområdene konfiskert av kibbutzer og settlements, og palestinerne er jaget bort. Palestinere som vi leve av jorda er nå tvunget til å arbeide

vite at soldater var gått inn i moskéen og drept og såret et ukjent antall mennesker. Opprøret og hatet var til å ta og føle på.

Plutselig begynte soldater utenfor porten å skyte for å spre mengden av mennesker. Sammen med tusenvis av andre demonstranter flyktet vi oppover hovedgata, men våget oss tilbake etter en stund.

Godt støttet

Seinere fikk vi jo vite hva som hadde skjedd. En israelsk soldat hadde skutt seg vei inn i moskéen og begynt å skyte vilt på folk som satt og bad. Men faktum er at soldaten ble godt støttet av andre militære og bevæpnede sivile jøder utenfor moskéen. Å framstille dette som en gal manns verk, slik det ble gjort på offisielt hold i Israel etter udåden, er å snu tingene på hodet.

Morgenen dagen etter holdt det muslimske lederskap pressekonferanse, en konferanse vi fikk anledning til å være med på godt hjulpet av våre venner i avisa Al Bajr. Der la de fram en uttalelse om hendingsene dagen før, der de israelske myndighetene ble stemplet som ansvarlige. Uttalelsen var signert av folk både fra den muslimske og den politiske palestinske bevegelsen.

En planlagt demonstrasjon etter pressekonferansen ble effektivt hindret av et par hundre soldater og politi som hadde tatt oppstilling utenfor.

Politiske ledere og pressefolk ble omgående arrestert. Vi unngikk denne skjebnen såvidt.

Ungdom i spissen

Utover dagen hadde politi og soldater sin fulle hyre med å slå ned og hindre alle tilløp til demonstrasjoner og protester. I gamlebyen kom det stadig vekk til sammenstøt mellom ungdommer som kastet stein og militære utstyrt med køller, tåregass og automatvåpen.

Denne dagen var hele Vestbredden og Gaza i full generalstreik etter oppfordring fra det muslimske og politiske lederskap. Demonstrasjoner og konfrontasjoner var det overalt.

Kroppsvisiteret

Da vi ble nødt til å forlate Israel ble vi grundig kroppsvisiteret, og bagasjen ble endevendt. I tillegg ble vi holdt i «varetekt» i to timer og vi ble sluppet løs først et kvarter før flyet gikk. Vel ombord i Jumbo-jet'en med kurs for hjemlandet går tankene til våre palestinske venner, som med stadig økt styrke fortsetter sin kamp og sitt arbeid for rettferdighet, demokrati og fred.

PER IVAR HENRIKSBO

Den kjente palestinske billedkunstneren Suliman Mausour.

FOTO: PER IVAR HENRIKSBO

hellige land

hos de som en gang kom og tok fra dem jorda, hvis de da i det hele tatt får seg noen jobb.

Graset grønt for alle?

Et høyst uoffisielt besøk i Kibbutz Megiddo, forteller uten for mange forklaringer essensen i den israelske landbrukspolitikken. Ett ordtak sier at graset er grønt for alle. Faktum er at her har noen gras, mens andre har det ikke!

I Umm-El Fahm er det flere menn som går på sitt tredje år i husarrest. Mange av dem var tidligere politiske fanger. I husarrest får de være i arbeid om dagen, men mellom solnedgang og soloppgang må de oppholde seg mellom husets fire vegger. Den vanligste forbrytelsen er politisk aktivitet. Eller man blir antatt å være en fare for landets sikkerhet.

Landsbyen har i dag et minimum av friareal og land rundt seg, noe som er til stor hinder for nybygging. Ikke nok med det. De israelske myndighetene gir ikke byggetillatelse til de som vil og har økonomisk mulighet itil å bygge sin egen bolig. Mange hus, bl.a. det vi bodde i, har fått varsel om riving. Tragisk er det at mange av disse husene er nyoppførte

og at eieren sjøl må stå for rivinga.

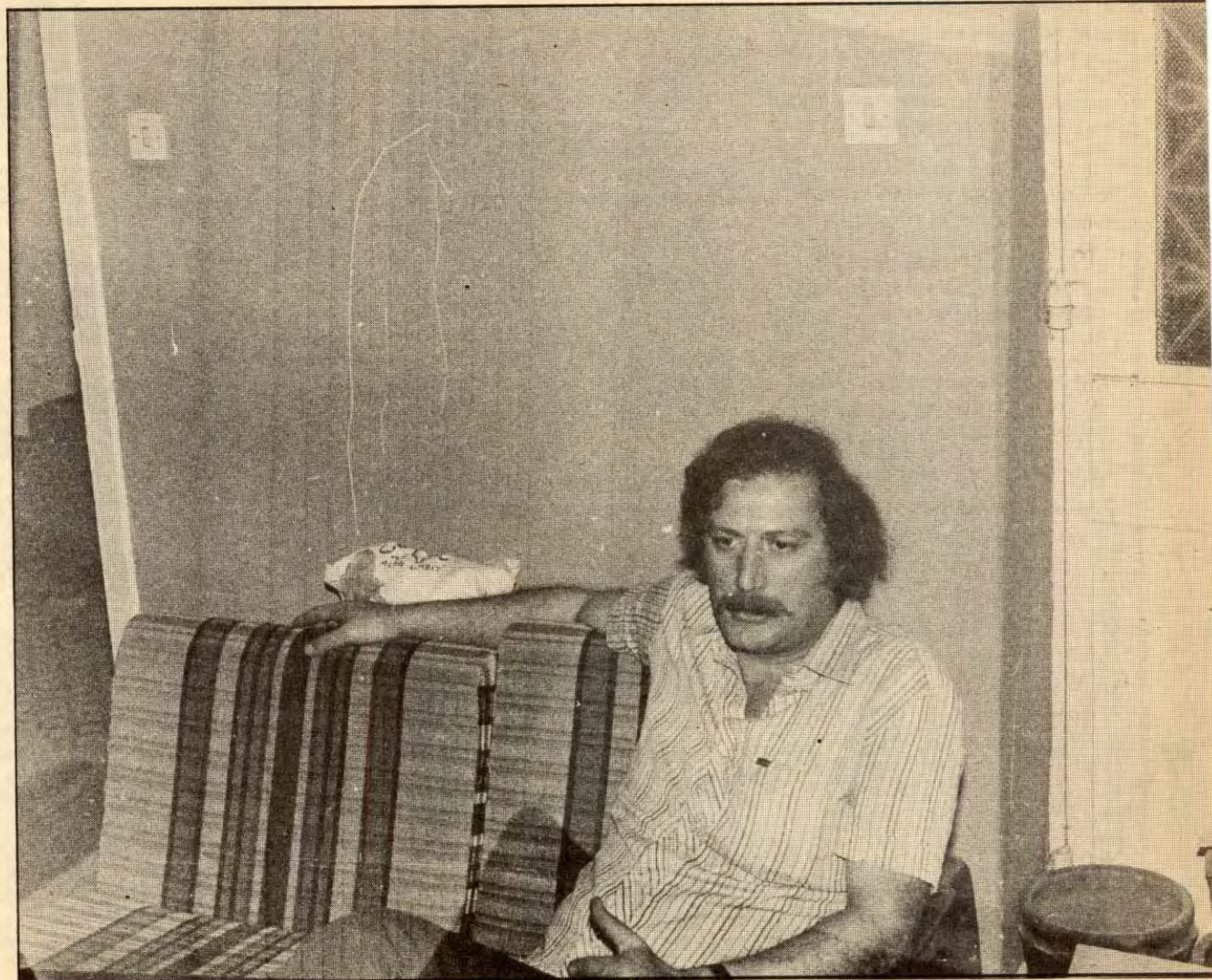
Møte med politiet

Dagen før avreise fra Umm-El Fahm ble vi plutselig innkalt til politiavhør. Passene våre ble registrert og gransket, og vi ble stilt en masse spørsmål. Det ble bl.a. spurt om hvorfor vi ikke besøkte det hellige sted og Golan, i stedet for en arabisk landsby. Dette skulle seinere vise seg å ikke bli det eneste møte med israelsk politi.

Etter utbytterike dager i Umm-El Fahm reiste vi tilbake til Jerusalem, der vi tok inn på et annet billig ungdomshverberg ikke langt fra Damaskus-«Gate», en annen av byportene.

1. Påskedag

Tidlig søndag formiddag, 1. påskedag, oppdaget vi at Damaskus-porten var stengt. Soldater og sivile bevæpnede jøder holdt vakt og tillot bare folk å komme ut. På plassen utenfor hadde en stor menneskemengde samlet seg. Hele tiden var det tilløp til spontane demonstrasjoner. Stemninga tilsa at noe helt utrolig hadde skjedd. Vi forhørte oss og fikk

DEBATT

SU – Rød Ungdoms hovedfiende?

I Rute 80 nr. 2 i år kommer Rød Ungdoms leder Bjørgulv Braanen med en interessant uttalelse. Han sier at Rød Ungdom «... må slåss mot andre politiske og ideologiske retninger. Jeg tror Sosialistisk Ungdom er spesielt viktig.»

Det er greit nok – politiske ungdomsorganisasjoner vil alltid være nødt til å diskutere, og til å markere forskjellen mellom hverandre. Vi har derfor ikke noe mot å diskutere med Rød Ungdom.

Men det spørsmålet som må stilles er om dette er fornuftig prioritering av kreftene på venstresida? Vi har ei Høyre-regjering som fører en stadig verre politikk. Boligkøene vokser i takt med prisstigninga, som gjør det nesten umulig for ungdom å få et sted å bo. På skolesektoren kommer den ene reaksjonære utspillet etter det andre fra statsråd Austad & Co, og nedskjæringene vil gjøre det stadig vanskeligere å sikre ungdom den utdanninga de ønsker. Ledigheten blant ungdom er høyere enn noen gang siden krigen, og den økonomiske krisa, ny teknologi og diskriminering av ungdom i arbeidslivet fører til at flere blir arbeidsledige.

I det internasjonale arbeidet trengs det økt innsats blant ungdom i kampen mot atomvåpen, og til solidaritetsarbeidet for El Salvador, Polen, osv. Og i «det nye ungdomsopprøret» møter både RU og SU tilløp til en «anti-parti/anti-organisasjon»-holdning, som ingen av oss har takla godt nok.

Rød Ungdom og Sosialistisk Ungdom har ulikt syn på en del av disse spørsmålene, og det er liten grunn til å tro at vi blir mer enige med det første.

Men hadde det ikke vært en tanke for Rød Ungdom å ta opp kampen mot høyresida og framheve den, framfor å prioritere den vanlige kjeglinga mellom ungdomsorganisasjonene? Det finnes langt flere uavhengige, progressive ungdommer enn det er medlemmer til sammen i SU og RU. Ikke minst disse kunne sikkert ønske at RU brukte tida mer på å angripe hovedfienden til høyre. Eller har RU nå lagt seg på den gamle linja fra flere år tilbake, der SU/SV er «den taktiske hovedfiende»? Er takknemlig om Rute 80 kan bringe et svar på det.

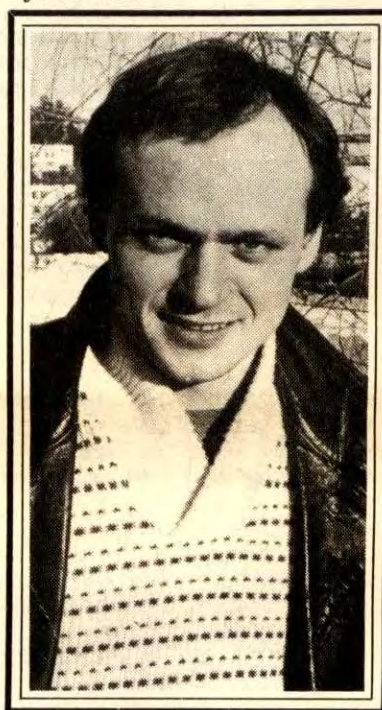
*Øystein Gudim.
Leder i Sosialistisk Ungdom*

Ingen grunn til bekymring, Gudim

I intervjuet med meg i siste nummer av Rute 80 framhevet jeg nettopp betydningen av å reise kampen mot kapitalens offensiv og de økonomiske nedskjæringene.

I kampen mot arbeidsløshet, boligmangel og narkotika, som du forresten ikke nevner, må ungdommen stå sammen. Rød Ungdom fører en konsekvent enhetspolitikk i slike kamper.

Men politisk og ideologisk kamp er ikke nødvendigvis splittende. Den kan rense lufta og gi de som deltar i kampen nye krefter.

F.eks. er Arbeiderpartiet en like viktig fiende for ungdommen som Høyre. De er begge talsmenn for kapitalens interesser. Det er derfor uriktig å snakke om «høyrekreftene» uten å vise at AP og Høyre står sammen om å kaste byrdene av krisa over på ungdommen og det arbeidende folket.

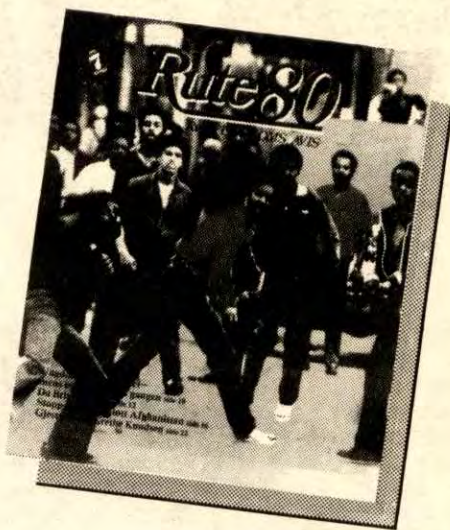
For at ikke ungdommen skal kaste kreftene inn i en resultatløs kamp for å bringe Arbeiderpartiet tilbake i regjeringsposisjon, er det viktig å påvise dette. Å ta denne kampen mot SUs allmenne prat om «høyrekrefter» er viktig for at ungdommens kamp skal gi resultater.

Dette er ett eksempel på behovet for politisk og ideologisk kamp. Men den viktigste årsaken til at jeg nevnte Sosialistisk Ungdom er deres internasjonale politikk. Deres ukritiske syn på Sovjet kan lamme hele venstresidas arbeid mot krigsfaren.

Til slutt kan jeg berolige deg med at SV/SU ikke er Rød Ungdoms taktiske hovedfiende. Det burde framgå av intervjuet.

*Bjørgulv Braanen
Leder i Rød Ungdom*

Friskere Rute 80, takk!

Nylig avholdt Rød Ungdom i Trøndelag formannskonferanse der blant annet Rute 80 ble viet stor plass. Dette er et forsøk på å oppsummere diskusjonen og de reaksjoner som folk kom med angående avisa.

I Trøndelag har vi problemer med å oppfylle de målsetningene som er stilt for Rute 80 kampanjen med abonnementsøkning på 50 prosent og løssalgøkning på 35 prosent. Dette var utgangspunkt for diskusjonen.

Prisen

En av årsakene til dette var prisen på 7 kroner, fordi vi opplever mange skoleungdommer som har villet kjøpe avisa ikke har gjort det, pga. prisen. Vi ønsker at prisen skal reduseres til 5 kroner, men vi innser at dette forutsetter skikkelig sving på salget.

Entusiasmen

På konferansen ble det kritisert at så få gidder å selge avisa (en del er direkte imot), og noen kvier seg for å stå fram som Rød Ungdommere av forskjellige årsaker. Vi var enige om at vi ikke er tøffe nok og for lite pågående. På stand bruker vi tida til å snakke med kjentfolk. I tillegg er standen for lite iøynefallende og vi er for lite flinke til å selge avisa på plasser der ungdom samles.

Innholdet

Ting som var positive i Rune Moens tid som redaktør har kommet bort. Da var avisa flinkere til å provosere folk til å kjøpe avisa. Som illustrasjon, 1. mainummeret (nr. 2/82) der det var tema om kristendom som det skulle selges på. Det er for tannløst å intervjuet to kristne sosialister. Det ville vært topp med litt «blasfemi».

Ellers er innholdet prega av for lange og tunge artikler, på det viset når avisa få

ungdommer. Målet vårt er jo å nå flest mulig ungdommer, så vi tror avisa og Rød Ungdom ville tjene på en mellomting mellom dagens tunge og Rune Moens noe «utflippa» avis.

Lay-out

Lay-out ble nevnt. Forsida på nr. 1/82 kunne like gjerne vært forsida på et hvilket som helst meningshetsblad. Forsida må i større grad være blikkfang.

Dessuten må avisa være dagsaktuell i den grad det lar seg gjøre. positivt: Før jul om husokkupasjoner.

Fast spaltist

Elles hadde det gjort seg med en fast spaltist med skarpe kanter.

Rute 80 har ikke vært flink nok til å presentere årsakene til all jævelskapen i kapitalismen og avisa har heller ikke vært flink nok til å presentere Rød Ungdoms politikk. Som kommunister har vi tross alt løsninger som bør komme fram i avisa.

Konkrete saker

Rute 80 burde fulgt opp vervekampanjen i bladet. Slik det er nå vet vi jo ikke hvordan det står til i organisasjonen. Hva med et søylediagram? I nr. 1/82 var musikkida borte, men dukka opp igjen heldigvis i nr. 2/82. Debattinnlegg på en hel side (nr. 1/82) bør ikke forekomme!

Elles savner vi avisa i Narvesen. I nr. 2/82 var Christiane F. oppslaget prega av Dagbla' oppslag. Det bør ikke forekomme.

Sjølkritikk

Tilslutt litt sjølkritikk. I tillegg til det som står nevnt innledningsvis blir avisa lite diskutert blant medlemmene.

*Kameratslig hilsen
Rute 80 ansvarlig
i Trondheim*

Stones at forty

Jeg glemmer aldri trynet på kompisen min da Chicago-konserten i Ekeberghallen gikk i dass. Akkurat mens vi satt og varma opp med et alvorlig «best-of»-potpurri, kom meldinga om at snø og is hadde satt en stopper for Terry Kath's Norges-besøk. Mannen som satt rett over bordet for meg da, ligna mest av alt på denne utgaven av Mick Jagger, der han banna og svor og ønska Magne Finslo og hele Østlandssendingas nyhetsavdeling langt avgårde. Klok av skade tok jeg alle forholdsregler. Mick Jagger kunne ha brekt beina under bodybuildings-kampanjen sin, eller Keith Richards kunne ha sprekt på ei overdose noen år for seint. Derfor koste jeg meg med det som var utover formiddagen langt ned i Ullevi sving, — og det var ikke så reint lite. J. Geils Band stilte med et uvanlig dårlig utgangspunkt. Oppvarmingsband er ille nok, om ikke massene i tillegg sitter og venter på Stones. Men amerikanerne gjorde jobben sin glimrende. Tett rytm 'n blues med en opplagt munnspeiler fikk folk til å spisse øra skikkelig. Musikken deres var mer enn nok, men da de innleda siste ekstranummeret med følgende melding, steig temperaturen atskillige hakk: **«As Americans we would like to apologize for giving the world Ronald Reagan.»** Den var midt i blinken for et rockepublikum

som husker Vietnam-krigen bedre enn Sex Pistols.

★

Så, — etterfulgt av Duke Ellington — gikk teppet opp for The Rolling Stones. Keith Richards dro åpningsriffet på Under My Thumb, og Ullevi kokte. Det sprakte og ula i anlegget, Ron Wood datt stadig ut og de som ikke hadde kikkert, så bare prikker. Men det gjorde ingenting. Det eneste av betydning for oss 56 000 på lektaren akkurat da, var at Stones var i levende live rett foran oss. For atskillige av oss kom dette som en real utblåsning etter et tiårs venting.

★

Men så gikk ikke alt som det skulle. Selv ikke synet av den ifølge naboen vanvittig sexige Jagger, er nok i mer enn noen ganske få åpningsminutter. Folket kom for å høre god musikk, og var slett ikke fornøyd med det som blei framført den første timen. Låtene var det ikke noe i veien med, men spillet var til tider upresist, og lyden under enhver kritikk. Det er en gåte for meg hvorfor et sånt innkjørt lyd-lag skal behøve en time for å knotte seg fram til riktige posisjoner, men så begrenser da også min kunnskap om forsterkere seg til av og på-knappen. Ihvertfall, —

stemninga bar klart bud om at ungdommen ikke var en stupid masse, — ingen var fornøyd med bare å være på samme arena som Stones.

★

Her måtte noe drastisk gjøres, og mannen som skulle gjøre det var Keith Richards. Mens han bytta sneiper med Ron Wood dro han i gang et gitarkomp på avdelinga for gamle rockelåter som slo oss totalt ut. «Let me go» sang Jagger, som for ei tid måtte finne seg i å spille statistens rolle. Keith Richards — heroinvraket som har gjort alle dødsdommer til skamme og reist seg igjen — var bandets ubestridte motor. Han fyrte opp alle plugga, og Jagger måtte i vei med spastiske bevegelser for å være publikums-ener'n.

★

«Time is on my side» etterfølges av en av bandets siste virkelig store låter, «Beast of Burden», med Jagger og Wood høyt heva over publikum i en heisanordning. Jo, tida er så absolutt inne for allsang og «You can't always get what you want» før innspurten begynner. Jagger presenterer bandet, og overlater scenen og mikrofonen til Keith Richards som følger opp «Happy»-suksessen. «Litte T&A» synes jeg er det aller, aller beste på hele showet — til tross for at Den Store Ønskekonserten ennå gjenstår: She's so cold, Hang fire, Miss you, Honky Tonk Women, Brown Sugar, Start med up, Jumpin Jack Flash... Satisfaction!

★

Jeg trur Stones kan holde på sånn til en av dem tar kvelden. De 110 000 som var på Ullevi vil komme igjen gang på gang for å høre gamle hits, og Jagger vil vel

beholde imaget så lenge han kan frekventere Studio 54 i ny og ne. Skjønt en dag tar vel muligens komikken overhånd. Store Stå kan vel ikke i all tid komme i fistel over denne mannen fordi han trekker opp T-trøya og er verdens stiligste på scenen?

★

Stones anno 1982 fungerer på mange måter som et museum. Musikken lever — og vil alltid gjøre det — men masseoppbudet kommer først og fremst fordi Stones engang var noe helt spesielt. De tente et ungdomsopprør — men Stones-opprøret er over en gang

for alle. De revolusjonerte vestlig pop-musikk og var frontfigurer i den perioden som for første gang skapte en egen ungdomskultur i vår verden. Ingen kan kreve at de skal gjøre det en gang til.

Og det er vel egentlig best — at Stones forblir som de er, — med alle svakheter og de dekadente innslaga vi er så alt for klar over. For en hel generasjon er Stones det vi husker best fra ei urolig ungdomstid. Derfor er stadion full om Jagger og Richards kommer tilbake — i 1992.

Rens

FOTO: THERESE

BALLETT

...er h

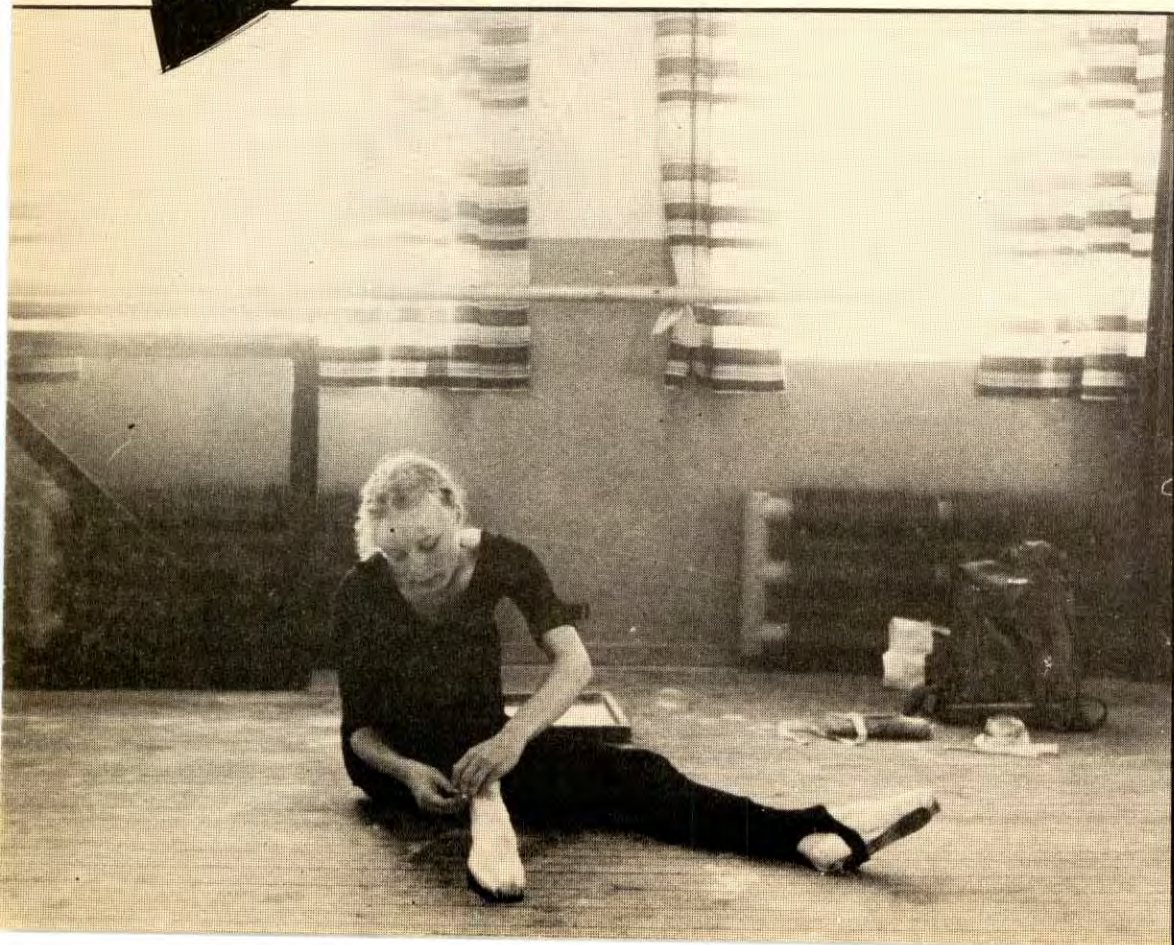

FOTO: THERESE

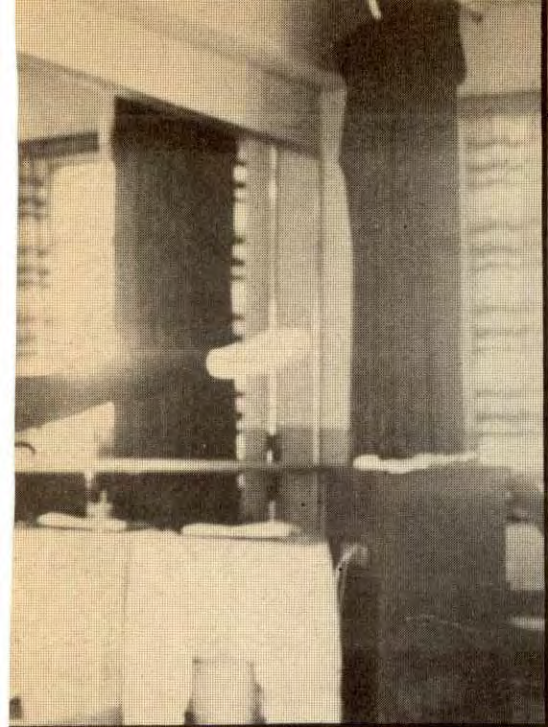

FOTO: THERESE

ardt arbeid!

Susanne og Haldis kommer bort til bordet mitt, slenger skolesekkene fra seg og dumper ned i hver sin stol. De myser mot sola og stryker svette lugger vekke fra panna, før de berstiller seg is med Grape-Soda.

De er slitne, men tilfredse, etter en vellykket klasse. For, som de sier: — Hvis du ikke får noe til, er resten av *den* dagen ødelagt.

— Hva er det som er så fascinerende med ballett? spør jeg, og beundrer deres utholdenhet når de svetter og sliter seg gjennom mai-ettermiddagene mens andre ligger i gresset og nyter vårsola.

— Vi har jo et mål med det vi gjør, svarer Susanne, — og *målet* det er scenen, såklart! ... — Det kribler i meg, jeg blir helt sprø av å sitte passiv og se på andre danse, får bare lyst til å storme opp på scenen og overta! Det lyser i øya på Haldis, mens Susanne legger nøkternt til: — Det som er spennende, er at du får brukt flere sider ved deg selv. Det er ikke nok å danse en rolle — du må også spille den.

De tror bare det er homser som danser!

— Har dans noen appell hos ungdom?

— Jazzballett har blitt veldig populært de siste åra, mens det er flest småjenter som danser klassisk og de fleste faller fra i tenåra, svarer Susanne. — Gutta synes fortsatt det er flaut, tror det bare er homser som danser. Mange tror heller ikke at dans er noe slitsomt, men bare jåleri, sukker Haldis krenka.

— Må dere gi avkall på mye på grunn av dansen?

— Ja!! svarer begge i kor. — Det er jo derfor så mange slutter. — Men vi har da iallfall beholdt vennene våre, og treffer gutter i helgene... sier Haldis, og ser svært takknemig ut for det!

Haldis og Susanne danser hver eneste dag,

i halvannen til tre timer. Det er slitsomt, såre tær og ømme muskler er noe de må leve med. Det er heller ingen billig fornøyelse; bare til nye tåspiss-sko går det to hundre spenn i måneden, forteller de.

— Nå i våres kom bare fem av om lag åtti søkere inn på Statens Ballettskole (den eneste av sitt slag her i landet) og dere var ikke blant dem, hva vil dere så gjøre videre?

Ny danselinje på gymnaset

— Til høsten begynner vi på Fagerborg skole, hvor det er oppretta ei danselinje. Dette er i grunnen ideelt, for så får vi jo artium og står litt tryggere etterpå, forteller Haldis.

— Hva får dere til å tørre å satse på ballett, når det er så minimalt med jobber?

— Vel, lærer'n har jo oppmuntra oss! kommer det kjapt fra Haldis, men så fniser hun litt usikkert og Susanne griner brydd på nesa, etter en kort diskusjon ble de allikevel enige om å la det stå (for det var jo sant, for søren!) — Ellers så er det en mulighet å dra til utlandet, for videreutdanning i hvert fall, eller vi får prøve oss i en fri gruppe. Det er jo en sjanse, så klart! Men foreløpig tar vi en dag av gangen.

Jeg titter granskende på disse to jentene, og så kommer det litt spydig: — Og dere hverken røyker eller drikker *dere* vel?

Basta! Der gikk jeg visst litt over streken, glemte at disse to langbeinte jentene bare var femten, og har foreldre og besteforeldre som kunne slumpe til(!) å lese Rute 80. Så jeg får pent bøye meg av hensyn til privatlivets ukrenkelighet...

Therese

Vær ikke så redde for å være «kommers»!

Dans og teater virker, i motsetning til film og musikk, tungt tilgjengelig for ungdom. Ballett er nok noe bare de aller færreste har et forhold til, men heller ikke teater har noen brei appell.

Dette er «finkultur», fjernt fra deres virkelighet, og blir det en sjelden gang diskutert, spør det om Wenche Foss og Per Aabel ville følt seg smigra.

Denne kritikken og mangelen på interesse er naturlig og stort sett på sin plass. Det skal ikke mange besøkene til på Nationaltheatret

eller Operaen for å oppdage at dette er enemerker for feite lommebøker av gammel årgang, i lett blanding med yngre Casino-klientell.

Allikevel, det er ingen grunn til å forkaste det. For feilen ligger ikke hos ballett eller teater som kunstarter, men i det at flertallet av folk er sulteføra på teater, av teater på deres premisser.

Dette er ikke noen nyhet, det diskuteres sikkert fram og tilbake i det uendelige av progressive skuespillere, og på dette grunnlaget starta jo som kjent de

frie gruppene.

Men jeg har ikke tenkt å konkludere med å rope etter flere stykker om arbeiderklassens kår og historie, eller erklære institusjonsteateret som dødt. Jeg mener teater og dans må populariseres. Det betyr ikke å gi Shakespeare og Ibsen et dolkestøt, men tvert imot, i sin tur å by dem et større publikum.

Sats på musicaler

Det er heller ikke noe mål å fjerne Svanesjøen fra repertoaret, men skal ungdom engasjeres av ballett, får man gi dem ballett dansa til deres musikk, det har jeg sjøl sett mange nydelige eksempler på i USA. Tyllskjørtene var lagt på hylla og strykeorkesteret blåst en lang marsj. Isteden trakk de i knallfarga trikot og kjørte på med disco og rock.

Musicaler får det til å gå frysninger nedover ryggene på progressive. Merkelig, når vi ser at denne formen for teater er enormt populær blant ungdom (tenk bare på «Grease» og «Hair»).

Men i og med at musicalen oppsto i USA, hvor det etablerte teateret er like kommersielt som resten av samfunnet, er dette en uting.

Her i Norge får vi heller fortsette med hallingkast og Peer Gynt i hundre år til...

Jeg ville ikke juble om Hålogaland, Torshov eller Tramteatret lot formen gå på bekostning av innholdet, heller ikke applaudere lavpanna musicals. Men musicals kan ha like mye politisk brodd som annet teater.

«West Side Story»

Folk kan sjøl gå og se hva jeg mener, på Det Norske Teatret spilles nemlig for øyeblikket musicalen «West Side Story».

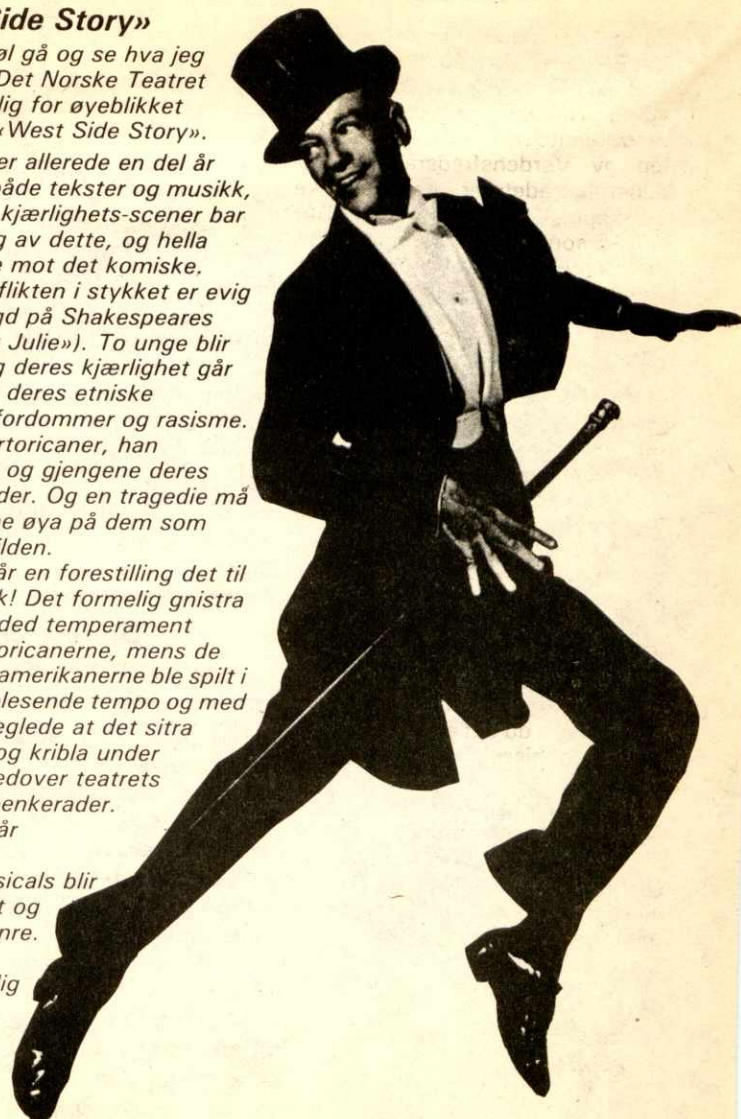
Stykket er allerede en del år gammalt, både tekster og musikk, samt noen kjærlighets-scener bar tydelig preg av dette, og hella faretruende mot det komiske.

Men konflikten i stykket er evig aktuell (bygd på Shakespeares «Romeo og Julie»). To unge blir forelska, og deres kjærlighet går på tvers av deres etniske bakgrunn, fordommer og rasisme. Hun er puertoricaner, han amerikansk og gjengene deres svorne fiender. Og en tragedie må til for å åpne øya på dem som leiker med ilden.

Sjelden får en forestilling det til å svinge slik! Det formelig gnistra av hot-blooded temperament rundt puertoricanerne, mens de små-pønka amerikanerne ble spilt i et slikt hesblesende tempo og med en slik spilleglede at det sitra i kroppene og kribla under skjørtene nedover teatrets mørklagte benkerader.

Så gjenstår det bare å håpe at musicals blir en anerkjent og prioritert genre. Slik får vi et mangfoldig teaterbud, bedre skuespillere og utviklet teater uten stempelen «finkultur».

THERESE

Den sterkestes rett

Jahn Teigen til musikkbladet «Nye Takter» om hjelp til fattige musikere:

— Om en kattunge blir føst uten nødvendige forutsetninger for å overleve, så blir den «satt ut» — utstøtt, dømt fra livet av sine egne! Du kan ikke bare drive å presse og presse — det går utover andre, for da må de som lykkes betale penger til dem som ikke kan klare seg selv.

Om respekt for lærerne:

— Det har de ikke nå. Og det ligger ingen utfordring i det å lære lenge. Du trenger ikke lære noe, for du blir jo hjulpet overalt allikevel. Det går så greit, får du ingen jobb, så får du betalt likevel.

Om innsatsvilje:

— Du må jobbe, altså. Du må

aldri stoppe opp og klage. Ikke melde deg inn i svære foreninger. Du må stå aleine, det er da du blir sterk. Det er bare svake mennesker som er i foreninger...

Om det å få barn:

— Jeg synes at når folk bestemmer seg for å få unger, må de jo ta ansvaret for disse ungene. Det virker ganske bort i natta å få unger bare for å sette dem bort. Det er det folk gjør i dag. De bare setter dem bort på sånne hjem, og så er ungen sammen med 40 andre unger, som bare flyr rundt mens noen unge jenter eller gutter i rommet ved siden av og bare røyker og sånn, og liksom skal passe på dem!

— Jeg har vært på Filippinene nettopp, og der var det bare fattigdom. Men der er det bare glade mennesker, og ingen punkere. I Norge er vi kjemperike — her se det masse punkere og masse som bare klager. Ingen som smiler...

Årets PR-kåteste?

Vi synes ikke en viss PR om egen person er helt ueffen, det fører i alle fall til at du blir omtalt. Jon Henrik Laake heter den ene av de to redaktørene for årets utgave av blivende handelsborgere på Stavangerkanten. Vi sikter til «Blå Mix», avisa til blårusen i oljebyen.

Det var altså dette med å være PR-kåt. Jon Henrik Laake og hans medredaktør, Birger Nilsen, har likeså godt tatt hedersplassen midtsidene til seg sjøl, der de glimrer med hvert sitt portrett i størrelsen 30 x 40 centimeter, med felles tittelen: «Redacteurene». Fint skal det som kjent være når man er blåruss, og det fineste av alt er visst når man bruker et språk, eller skal vi med riksmålsforeningen si sprog?

Det finnes en teori som går ut på at behovet for klær meldte seg da Adam og Eva spiste frukt av visdommens tre og ble sjenerte for hverandre. Antakeligvis må de ha skjult seg for hverandre i busker og kratt, og slikt blir jo i lengden nok så tungvint.

De dekket seg vel til med blomster og blader en stund inntil de fant ut at det faktisk gikk an å kle seg med skinn fra dyra.

Vi må formode at de samtidig begynte å pynte seg, og fra denne dag har moten vært et faktum.

Naturligvis henger det ikke i hop på denne måten, men det er sant nok at moter og motedraktens historie både er lang og repeterende. Som de fleste ting mellom himmel og jord er også klesdraktens utvikling forankret i sosiale og samfunnsmessige forhold.

Først fra 1300-tallet hadde håndverksindustrien og handelen nådd et slikt nivå at det var mulig å produsere og spre ulike drakttyper ut over hele Europa, og på den måten gi moten en viss internasjonal betydning. På 1600-tallet fikk man i tillegg en del nye yrkesgrupper som lagde klær; spesialiserte kjolere, hattesyere og korsett-makere. Kundene var naturligvis overklassen og kretsen rundt den. Kongehus, adel, høvere embetsmenn og militære var toneangivende. Utover 1700-årene kom rike europeere som hadde utvandret til koloniene til. Når vi i denne sammenheng snakker om moter, gjelder den for kvinnene. Den mannlige motekonge er et nyere fenomen, først kjent fra 1850-åra.

Fram til 1. verdenskrig var kvinnes standard i klesveien avhengig av mannens sosiale stilling. Kvinnene kledde seg i samsvar med mannens posisjon i samfunnet. Etter 1. verdenskrig ble det gradvis mindre uvanlig at kvinner gikk ut i arbeidslivet, og med dette meldte behovet for mer hen-

siktsmessige klær seg — naturlig nok. Fra og med dette tidspunkt har skjortenes lengde vært et viktig spørsmål innen motedrakten.

Sjøl om det absolutt har vært nødvendig med en liten historisk oversikt, er vi nå endelig kommet til poenget: Skjortelengder og lårkort. Visste du at «formløshet» var moteidealet blant unge kvinner i 20-åra? Akkurat som det var det for jenter med radikale meninger for 10 år sia. Til et stykke ut i 30-åra var dette stor mote, og kvinner med plagsomme former brukte knekkerte skjørt med rett opp og ned-fasong, utflatende BH og hofteholder. På slutten av 30-tallet forsvant den korte moten, skjortene ble lengre, og det heter seg fra denne perioden at «klesplaggene skulle følge kroppens linjer». I 40-åra ble skjortene igjen kortere og skuldrene brede. Denne stilen går under betegnelsen: Den maskuline moten. Christian Dior lanserte i 1947 sin New look, hvilket innebar at skjortene skulle rekke langt ned på leggen. Seinere, på 50-tallet, krøp

lengden oppover igjen, en utvikling som kulminerte med minimoten i midten av 60-åra.

På 60-tallet skjedde det mye med ungdommen i Europa, ikke minst politisk. I kjølvannet av disse forandringene ble det innført en ny såkalt «frihet» i valg av klær. Den tidligere så stivbeinte etiketten ble brutt, og regler for hvordan man skulle være kledd ved gitte anledninger ble forlatt. I hvert fall mer eller mindre. Kravet om valgfrihet fra bestemte ungdomsgrupper må ses som en reaksjon mot moteveldet, mot å la seg diktere hva som var «passende», stygt og pent. Resultatet av denne motreaksjonen danna naturligvis også mote. Ferdig utslitte og krøllete dongeriklær ble solgt til høye priser.

Nå har det snudd igjen. Vi har gått inn i en periode med mer ensartede moter. Det er igjen blitt moderne å velge en bestemt form. Og miniskjørtene er her på nytt. Så vet dere det — jenter!

CAM

FOLKEAKSJONEN MOT HASJ arrangerer rusfri sommerleir på Tromøya utenfor Arendal:

25 - 31 juli 1982
Feriér på en ny måte —
for framtida — mot narkotika

I de seinere årene har tilgangen på hasj blant unge mennesker stadig økt. Mye av grunnen til dette er mangel på viten om hasjens skadevirkninger, og at rusen for mange har blitt en dårlig utvei til å prøve å flykte fra en hard virkelighet.

UNGDOM — her har dere en kjempeanledning til: ferie, bading, underholdning, skoling i hasj-problematikken, slagplan for «slå tilbake hasjen» i nærmiljøet ditt, aksjoner på by'n, m.m.

Det gjelder din framtid

For nærmere opplysninger:
Folkeaksjonen Mot Hasj
Postboks 599, Sentrum
Oslo 1

REDS

Dianne Keaton og Warren Beatty i REDS.

Årets amerikanske gigant-produksjon har vel alle fått med seg hva heter, etter at den er blitt applaudert av hele den norske pressa.

Filmen er signert Warren Beatty, som ved siden av å spille hovedrolla også har ansvar for manus, regi og produksjon. og det er ikke noen dårlig jobb han har gjort, med «Reds» har han nådd sitt foreløpige høydepunkt, etter suksesser som «Bonnie & Clyde» og «Heaven can wait».

Filmen handler om journalisten og kommunisten John Reed, forfatteren av «Ti dager som rystet verden» en verdenskjent øyenvitneskildring av den russiske revolusjon. Beatty har lagt hovedvekt på Reeds forhold til Louise Bryant (Diane Keaton). Dette er både filmens styrke og svakhet.

Louise var også skribent, om enn nokså middelmådig. Men hadde hun ikke hellet med seg bak skrivemaskinen, tok hun det til gagns igjen som en spennende kvinne. Forholdet deres var bygd på frihet, og på gjensidig respekt for hverandres arbeid, noe som var like vanskelig å gjennomføre den gangen som i dag. Særlig var det vanskelig for Louise som gang på gang ble konfrontert med at hun levde i skyggen av ham og at hun ikke var «lykkelig, fri og selvstendig». Pendelen svingte; den ene dagen var de turtelduer, den neste hund og katt. Til slutt forlater Louise John og drar til Europa som krigskorrespondent. Han reiser etter og får henne med seg til begivenhetenes sentrum den høsten i 1917, til Russland, der revolusjonen var begynt. Siden blir de igjen separert, han holdes tilbake i Sovjet der han

jobber for Komintern, mens hun befinner seg på den andre sida av den blokkerte grensa. Hun lykkes til slutt i å komme til ham, i siste øyeblikk, før John Reed, som er syk av tyfus, dør.

Dette er i korte trekk handlinga i filmen, og som kjærlighetsfilm er den også veldig spennende, — men var dette det viktigste å framheve ved personen John Reed?

Warren Beatty mener tydeligvis det, og har med det begått en genistrek: — Han trenger like inn i hjertet på folk gjennom å la dem forstå hvilken romantisk eventyrer det skjulte seg bak kommunisten. Med filmen får Reed en oppreisning, seksti år etter sin død, som det ikke smaker videre godt av. Beatty lager en hyllest over Reed uten å trække noen på tærne, mens Hollywood vrir seg i vellyst over sin egen overbærenhet. Med politikk og historie redusert til kulisser, presenterer Beatty oss historia om John Reed, en historie som virkelig kunne blitt en kjempefilm; for Beatty har grep om faget sitt.

Da filmen på sitt verste var på nippet til å miste enhver bakkekontakt, gjorde Beatty noe originalt og virkningsfullt: Han saksa inn dokumentarintervjuer med folk som hadde kjent John og Louise, eller var en del av deres miljø. Det brakte oss hodestups inn i virkeligheten — og hvilken virkelighet! Vi får la Henry Millers kommentar avrunde i all sin oppsummerende livsvisdom: «Well, you know, — they fucked just as much as they do now.»

THERESE

DEN RUSSISKE REVOLUSJON

Den første verdenskrigen raste over hele Europa. Russland var på vikende front. Misnøyen mot Russlands deltakelse i krigen økte blant arbeiderne og bøndene.

Da verdenskrigen startet var Russland et rike i forvandling. Samfunnet var karakterisert av kontrasten mellom en moderne industri og et tilbakestående landbruk. Den føydalistiske produksjonsmåten var på retrett.

All makt til sovjetene

Revolusjonsåret 1917 startet med februarrevolusjonen. Den spontane revolusjonen kom som et resultat av omfattende sultestreiker blant befolkningen. Tsaren ble kastet, og det ble opprettet en borgerlig regjering. Men borgerskapet i Russland var i motsetning til det vest-europeiske svakt. Samtidig som den ene provisoriske regjeringa ble avløst av den andre styrket sovjetene seg i de viktigste byene. Sovjeter er det russiske ordet for råd, og var en sammenslutning av arbeidere, soldater og bønder. I løpet av 1917 utviklet det seg en «dobbeltmakt» i Russland. Svake provisoriske regjeringer på den ene siden og

sovjetmakten på den andre. For arbeider- og bondemassene var spørsmålet enten å seire eller lide nederlag. «Dobbeltmakten» kunne ikke opprettholdes. Lenin og bolsjevikene utviklet kravet «All makt til sovjetene». Mensjevikene («mindretallet») på den andre siden mente at tiden ikke var moden for en maktovertakelse.

Oktoberrevolusjonen

I juni sammenkalles den første nasjonale Sovjet-kongress. Bolsjevikene har bare 20% av delegatene. Men i løpet av juli/august skjer det omfattende politiske endringer. De borgerlige regjeringene tar inn fler og fler «sosialistiske» ministre for å demme opp for sovjet-

makten. Trotsky melder seg inn i bolsjevikpartiet først i disse dager. Det skjer et skred fra mensjevikene til bolsjevikene i sovjetene. Årsaken ligger i deres linje om «fred for enhver pris» og «all makt til sovjetene». Mensjevikene er uklare og vaklende. 25. oktober er revolusjonen et faktum. Den 2. nasjonale sovjetkongress er innkalt om kvelden samme dag. Bolsjevikene har 65% av de delegerte og støttes av ytterligere 10%. Kongressen overtok den formelle makt i Russland fra Petrograd-sovjetet og fastslo at all lovlig utøvelse av makt skulle utgå fra arbeider-, bonde- og soldatsovjetene. Om kvelden 26. oktober vedtok kongressen dekretet om Russlands mest brennende problemer;

— en umiddelbar fredsslutning og en omfattende jordreform. Til slutt valgte kongressen regjering. Dermed var i prinsippet den sosialistiske revolusjonen gjennomført.

Borgerlig eller parlamentarisk demokrati

Før Oktoberrevolusjonen hadde den borgerlige provisoriske regjeringa innkalt til konstituerende nasjonalforsamling. Dette var tiltenkt rollen som øverste styrende organ i et borgerlig parlamentarisk demokrati. Mens valget til delegerte til den 2. allrussiske sovjetkongress hadde gitt bolsjevikene 3/4 flertall, viste sammensetninga av den konstituerte forsamlinga seg, ved samlingen i januar 1918, å være en helt annen. Bolsjevikene hadde nok fått flertall i byene og fikk i alt 9 millioner stemmer. Men valgets seierherre var det sosial-revolusjonære partiet som fikk 21 millioner stemmer. De sosial-revolusjonære var i første rekke et bondeparti. Mensjevikene fikk 1 million stemmer, hovedsaklig fra Georgia. De forskjellige borgerlige partiene fikk tilsammen 5 millioner

stemmer. Dette var tilsynelatende et nederlag for bolsjevikene. Men da valglistene ble utformet før Oktoberrevolusjonen var de sosial-revolusjonære enda ikke blitt splittet. De ble splittet i 1917 og det ble dannet et nytt «venstre-sosial-revolusjonært» parti. Represen-tanter for høyre- og venstre-fløyen sto på de samme listene, men som regel sto representantene for høy-re-fløyen øverst.

Men det grunnleggende spørsmålet var likevel om arbeider- og bondemassene gjennom sovjet-ene, eller den parlamentariske nasjonalforsamling, skulle utøve makten i landet. Sovjetregjeringa mente at nasjonalforsamlinga skulle bøye seg for oktober-revolusjonen og den 2. allrussiske sovjetkongress. Da flertallet i nasjonalforsamlinga nektet dette, gikk bolsjevikene og de venstre-sosial-revolusjonære ut av forsamlinga. Nasjonalforsamlinga ble seinere oppløst. Rundt dette spørsmålet har det seinere vært reist store debatter. Men det er klart at oktober-revolusjonen medførte en om-danning til et sosialistisk samfunn under ledelse av arbeiderne og bøndene. Det borgerlige parlamentet var ikke valgt for, og hadde heller ikke til hensikt, å utøve denne funksjonen. Motsetningene var derfor åpenbare.

Partikader overført til statsadministrasjonen

Administrasjonen av det nye sov-jetsamfunnet ble raskt et problem. Embedsmennene streiket i protest mot maktovertagelsen, og bolsjevikene hadde behov for pålitelige folk i de mange ledige administra-tive stillingene. De som ble utpekt var i første rekke velskolerte og er-farne partikader fra industriarbei-dernes rekker. En regner med at de 60 000 bolsjevikiske veterane-ne for en stor del ble overført til administrativt arbeid for stats-administrasjonen. Dette førte til alvorlige problemer i industrien.

Problemer i industrien — intervensjonen

Bolsjevikene ønsket i første om-gang bare at arbeiderne skulle overta kontrollen over fabrikkene (for å hindre produksjonstap). Men oppildnet av revolusjonen overtok arbeiderne fabrikkene. Ingeniører og teknisk personale nektet å fort-sette arbeidet og situasjonen i in-dustrien ble fort kritisk. Under in-effektiv ledelse og manglende tek-nisk assistanse stoppet etterhvert mye av produksjonen opp.

På landsbygda var nå privat-eiendommen opphevet. Små- og mellombøndene tok over jorda. Men ulempen var at oppdelinga av jorda fikk negative virkninger for produksjonen av matvarer. Men denne utviklinga var en viktig årsak til at fattigbøndene støtta bolsjevikene. Utover 1918 fikk sovjetregjeringen større og større problemer med intervensjons-troppene. Utenlandske tropper og kontrarevolusjonære gikk sammen i et gigantisk forsøk på å knuse sovjetsystemet. Men under store tap greide den Røde Hær å orga-nisere seg til forsvar.

Krigskommunismen

Etter at kontrarevolusjonen var slått ned var problemene i industri-en, landbruket og økonomien

enorme. Tendensene til kaos og anarki var omfattende. For å over-leve i dette kaoset innførte sovjet-regjeringen det som seinere har blitt kalt «krigskommunismen». Det foregikk en politisk disipline-ring og harde metoder ble gjen-nomført i industrien. Industrien ble nasjonalisert og sterkt sentrali-sert. Arbeidstiden ble forlenget til 11 timer. Det ble innført strenge rasjonaliseringsbestemmelser. En-hver form for spekulasjon kunne — og ble som regel — straffet med henrettelse på stedet.

«Militarisering av fagforeningene»

Etterhvert trengte problemene rundt fagforeningene seg i for-grunnen. I løpet av 1920 var inter-vensjonstroppene og kontrarevo-lusjonen nedkjempet og behovet for hard sentralisering og under-ordningen under regjeringen og partiet synes ikke lenger så beret-tiget. Et av stridsspørsmålene kom til å dreie seg om Den Røde Hær skulle oppløses og soldatene gå inn i produksjonen individuelt eller, som Trotsky mente, gå inn som en «industriell hær». Trotsky ønsket å «militarisere» fagforenin-gene ved å utpeke representanter fra den røde hær i fagforeningenes ledelse. Trotsky ble hardt imøte-gått i partiet, anført av Lenin. Re-sultatet ble at den røde hær ble de-mobilisert.

Trotsky — arbeideropposisjonen

Stridsspørsmålet ble etterhvert om fagforeningene skulle ha rett til selv å styre den økonomiske utvikling i landet uten noen over-ordnet sentral ledelse. Sterkt støt-tet av små, men aktive anarkistiske og syndikalistiske retninger vokste det fram en arbeiderop-posisjon. De ønsket fagforeninge-nes selvstendighet og rett til å fastsette den økonomiske politik-ken på den enkelte fabrikk. Og så her sto Trotsky i motsetning til denne opposisjonen. Han ønsket at fagforeningene skulle under-legges staten og at staten skulle utpeke fagforeningenes ledelse. Trotskys forslag om å «nasjonalisere» fagforeningene ble forkastet av et stort flertall i partiledelsen. Men for sovjetsamfunnet ville de kaotiske tendensene i landets øko-nomi bare ha økt hvis hver fabrikk sjøl skulle legge opp sin økonom-iske politikk. Sosialismen i Sovjet ville etter alt å dømme lide ned-erlag hvis denne politikken hadde vunnet fram. Kronstadtopprøret kom som et resultat av disse mot-setningene. Etterhvert slo Sovjet inn på NEP-politikken. Det er grunn til å tro at den ble innført bl.a. som et resultat av Kronstadt-opprøret. Bolsjevikene innså at hvis de gikk for fort fram ville revo-lusjonen ende i et hurtig nederlag.

Den russiske revolusjonen var en begivenhet som endret verden. Millioner av arbeidere og bønder hadde gjort opprør mot systemet og var i ferd med å omdanne sam-funnet i revolusjonær retning. I denne kampen møtte de store vanskeligheter. De overtok et land med sterke føydale tradisjoner. Kapitalismen var lite utviklet. De ble påført enorme lidelser ved in-tervensjonskrigene. På dette grunnlaget kan vi i ettertid vurdere de valgene som ble gjort.

BJARNE BRORSON

Emma Goldman

I «Reds» stifter vi, i noen korte glimt, bekjentskap med et kvinnfolk som synes å være av en særdeles skråsikker og arrogant støpning. I New York opptre hun som det reneste inferno på talerstolen, og i Moskva møter vi henne som en nådeløs kritiker av bolsjevikene. Dette var anarkisten Emma Goldman, eller «Røde Emma» som hun ble kalt.

I begynnelsen av dette århundre var Emma Goldman en av Amerikas «farligste» kvinner. Fra hun var tjue til femti år reiste hun utrettelig landet på kryss og tvers og agiterte for streik, for kvinne-friggjøring og frihet. Når Emma talte, dukka det også i re-gelen opp et stort antall politi-folk og det var ikke uvanlig at møtene endte med at Emma ble revet ned av talerstolen og slept med på stasjonen.

Derfor gjorde hun det tidlig til en regel å bestandig ha på seg en god bok, når hun talte for offentlige møter!

Emma møter Berkman

Emma emigrerte fra Russ-land til Amerika med koffer-ten full av illusjoner, men skuffet lærte hun raskt at livet på en amerikansk fabrikk var like grått, og systemet like urettferdig, som i hjemlandet.

Det var med justismordene på Haymarket i Chicago, i 1886, at Emmas politiske en-gasjement våknet. Hun var tjue år da hun oppgjædd be-slutta seg for å vie sitt liv til å bekjempe urettferdighet, og etter Haymarket-affæren ble det anarkistene hun slutta seg til. Hun brøt opp fra sitt økta-skap og reiste til New York der anarkistbevegelsen hadde sitt hovedkvarter. Her fikk hun raskt fofeste blant sosi-alistene rundt «Sach's kafe» og avisa «Friheten». En av dem var russeren Aleksander Berkman, som ble Emmas nærmeste kamerat og me-ningsfelle.

Med ett ble Berkmans navn berømt over hele landet. Det gikk store streikebølger over

statene og spesielt førte stål-arbeiderne i Pittsburgh en in-tens kamp. En sein kveld gikk politiet, etter ordre fra for-mannen Frick, til verks og skjøt ned de fremste streike-vaktene.

Han beslutta Berkman seg for å drepe, men lyktes ikke i mer enn å såre ham. Atten-tatet blir fordømt fra alle hold, fra arbeiderne sjøl, og av «Friheten». Men Emma reiser rundt og forsvaret Berkman, hun arresteres gjentagne ganger, har etter hvert fått seg et navn — og utallige fiender.

«Mother Earth» og syndikalistene

Da den amerikanske presi-denten McKinley blir skutt, anklages hun øyeblikkelig, men blir frikjent. Etter dette starter en massiv hetskam-panje mot anarkistene, så Emma føler seg tvunget til å gå under jorda. Hun arbeider i denne tida som jordmor blant New Yorks fattige immigran-ter, og lærer i hvilken fortvil-else og evige redsel for uønska svangerskap disse kvinnene lever.

Dette gjorde Emma Gold-man til en av pionerene innen prevensjons-opplysninga.

Skjønt Emma hadde sin sterkeste side som taler, grunnla hun på denne tida tidsskriftet «Mother Earth» og skrev siden utallige artikler om anarkisme og kvinne-friggjøring samt sin selvbio-grafi i to tjukke bind.

Da Berkman slapp ut fra fengselet, slutta han og Emma seg til arbeidet den syndikalistiske fagforeninga IWW førte. De propaganderte for ge-neralstreiken, som de mente ville utløse den sosiale revolu-sjon. Medlemmene av IWW blir utsett for voldsomme for-følgelser, de blir tvunget, rukket i leire og fjør og de blir myr-da.

Emma deporteres til Sovjet

Ved krigens utbrudd er Em-ma og Aleksander Berkman i fremste rekke i protest-bevegelsen. Antikrigs-demon-strantene forfølges, og fengs-lene fylles. I 1919 blir Emma og Aleksander deportert fra Amerika, beskyldt for å være landsforrædere.

Oktober-revolusjonen had-de blitt fulgt med begeistring i USA, og Emma og Aleksander hadde holdt brennende taler.

Nå sto de ombord på ei skute med stø kurs for Sovjet, der de regna med å forbli for å delta under oppbygginga av sosial-ismen.

De ble der i to år. Gjennom russiske anarkister hører de snart om forfølgelser og de ser at anarkistene må møtes i hemmelighet. De vil til å be-gynne med ikke tro det, og har vanskelig for å ta stilling, og Berkman innrømmer å ha un-dervurdert økonomiens betydning. Etter å ha sett kamera-ter bli forfulgt, kommer så tragedien i Kronstadt som et sjokk og overbeviser dem om at Oktober-revolusjonen hadde utvikla seg til et partidikta-tur.

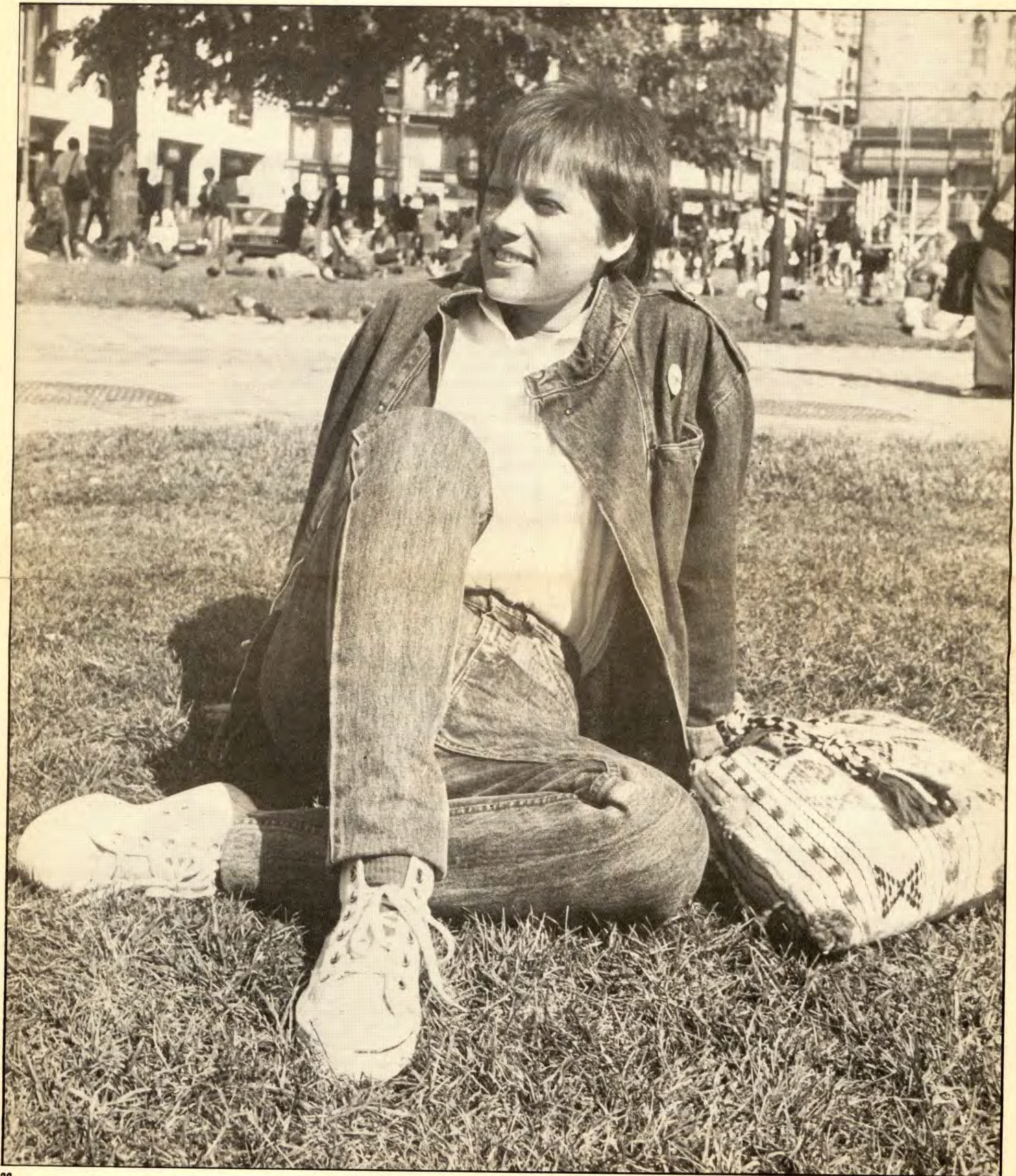
Kronstadt-opprøret

Det startet med streiker i Petrograd, arbeiderne krevde større matrasjoner samt for-deling av skotøy som lå lagra. Streiken ble straks forbudt og Sovjetet nektet å forhandle med arbeiderne før de gjen-opptok arbeidet. Streiken fikk av dette en mer politisk ka-rakter, som igjen resulterte i at lederne ble arrestert. Sjø-mennene i Kronstadt stilte seg solidarisk med arbeiderne, og gikk enda lengre i sine politiske krav, samtidig som de poengterte sin støtte til revo-lusjonen og partiet. Sjømen-nene ble stempla som kon-tra-revolusjonære, de ble ut-satt for en blokade og da de li-kevel ikke ga seg, ble Kron-stadt, på Trotskys ordre, an-grepet og sjømennene massa-krert.

Et barn dør

Desillusjonerte forlater Em-ma og Aleksander Sovjet. I de følgende år flakker de om-kring i Europa uten å få opp-holdstillatelse noe sted. Em-ma er senere aktiv i den spanske borgerkrigen. Med henrettelsen av anarkistene Sacco og Vanzetti i USA og dette klare paralleller til Haymarket-prosessene, føler Emma det som om hele hen-nes liv er spilt fallitt. Like før sin død i 1940, da også den spanske borgerkrigen er tapt, forteller hun til en venn: «Det er som om man har ønsket seg et barn hele sitt liv, og da man til slutt hadde holdt opp med å håpe hadde fått et, — bare for å se det dø kort etter fødse-len.»

THERESE

Gjest i Ruta: Unni Hansen, skole- ansvarlig — Moro å være jente i Rød Ungdom

**Tekst & Foto:
Therese**

**Unni Hansen synes det er moro å
være jente i Rød Ungdom! — Noen
som kjenner seg igjen?**

**Forhåpentligvis, men vi synes
kanskje at hun takler det
misunnelsesverdige lett.**

**Unni har nemlig den sjeldne
egenskapen at hun kan få et Rød
Ungdom-møte til å lytte — på tross
av at hun er jente!**

**Men det kom ikke gratis. Unni har
også vært gjennom en tid da hun
ikke tørte åpne kjeften. Og fra sin
første sommerleir dro hun slukøra
hjem allerede etter noen få dager. —
Det var ikke lett å være femten år, og
ikke engang vite hvor Sovjet lå!
Noe mer som kan sies? At hun er 24
år, at hun er sentralstyremedlem og
skoleansvarlig? Her lar vi imidlertid
Unni slippe til på andre fronter!**

— Har du beholdt gløden, etter sju års medlemskap i Rød Ungdom?

— Ja, jeg har det, politikk blir mer og mer spennende, og jeg ser stadig nye eksempler på hvordan plattformen vår gjør oss i stand til å ta riktige standpunkt til dagsaktuelle spørsmål. Da tenker jeg spesielt på internasjonale saker; jeg synes det var flott å se hvor fort ml-erne fikk ut finger'n og markerte seg på gata under sultestreikene i Irland i fjor. Eller ta Alta-aksjonen eller arbeidet innen elevorganisasjonene, også her har vi spilt en viktig rolle.

— Men RU ruver da ikke akkurat i landskapet?

Vi må tørre å kritisere

— Jeg er litt redd for den tendensen folk har til å se på Oslo separat, for ut over landet er RU i stor framgang. Slike spontane aksjoner bygger på at folk sjøl tar initiativ, men for å gjøre det må de ha en solid plattform. Rød Ungdom trenger to bein å stå på, og i dag legger vi med vilje hovedvekt på det ene, vi legger vekt på å skolere oss og få med nye folk på studier og sirkler. I motsetning til meg, som ikke turte stille spørsmål og kritisere før jeg hadde vært medlem i flere år, tør de nye medlemmene i dag å gjøre dette. Det synes jeg er flott! Og det mener jeg skyldes at de gjennom skolering er lært opp til å stille spørsmål, og ikke sluke linja rått. Min bakgrunn har jeg fra Ås, hvor laget vårt en periode var veldig aktive innen ungdomskampen.

Likevel tok denne entusiasmen, som prega hele Rød Ungdom, slutt. Fordi det ble

lagt altfor lite vekt på skolering og debatt, gapet som oppsto mellom ledelsen og organisasjonen måtte føre til en back-lash.

— Hva tror du er årsaken til den passiviteten som rir Oslo Rød Ungdom om dagen?

— Det er klart det er vanskeligere å fungere bra i en storby, fordi det er flere strømninger blant folk her.

— Det er vel lett å fri til disse?

Spør deg sjøl hva du har gjort!

— Ja, man bytter ut de politiske merkene med musikk-merker, for å sette det på spissen. Man utsetter problemene hele tiden, vanker der ungdom vanker, diskuterer musikk, men bruker dette som et alibi for å la være å diskutere politikk.

Ellers er passiviteten et resultat av at vi har fått for lite nytt blod, og gamle medlemmer gir ledelsen skylda for dette. De kritiserer prioriteringa av at skoleelever går på bekostning av å få et fotfeste blant drabantbyungdom, arbeidsløse og «opprørs-ungdommen» fra natta til første mai.

Disse medlemmene bør spørre seg sjøl hva de har gjort, om de har brukt de kanalene de kunne for å nå denne ungdommen. — Samtidig har kanskje Rød Ungdom sentralt vært for lite oppmerksom på Oslos særegenhet. Organisasjonens være eller ikke være står og faller på at medlemmene føler ansvar for å kjempe fram sine standpunkter, gjør de ikke det, sier de i praksis at de ikke er like viktige som ledelsen. Rød Ungdom, det er jo dem sjøl det! Men de må påta seg ansvar! Jeg er veldig skuffa over dem som er i ferd med å melde seg

ut, de burde vært villige til å kjempe litt for medlemskapet sitt. Jeg er jo offentlig sentralstyremedlem, men ikke én av disse folka har huka tak i meg og krevd at jeg skulle svare for ledelsens linje. Det får meg til å begynne å lure — vil de ut for «leve livet»? eller har de tatt farvel med sosialismen? Det er ikke godt å vite ...

Et blindt opprør?

— I forrige nr. av Rute 80 karakteriserte Bjørgulv Braanen «natta til første mai»-opprøret som tilbakevendende og blindt. Kan du si deg enig i dette?

— Jeg fikk litt hjertebank da jeg leste det, men samtidig sa han videre at han støtta de organiserte tiltaka det hadde ført til.

Jeg mener allikevel at en revolusjonær ungdomsorganisasjon må stille mer opp enn som så. Vi kan ikke bare sleipt skumme fløten, for å si det på den måten. Vi innser alle at slike opprør inneholder både blinde og destruktive elementer, men de får også folk til å åpne øya og trekke lærdommer. Det er bra om opprøret føres inn i mer konstruktive former, men det er jo opplagt at husokkupasjonene starta på gata natta til første mai.

— Hvordan er det å være jente i RU?

Jentene er på frammarsj

— Jeg synes det er moro å være jente innafor Rød Ungdom! Og det er gøy å se hvor mange jenter som verves. På forbundsskolen, som holdt seminar for en måned sia, var hele 75 prosent av deltakerne jenter! Det betyr at organisasjonen må innrette seg på at det er jentene som er det kommende Rød Ungdom. Etter mye snakk om fostring av jenter, begynner det nå å skje ting, som jentene sjøl står i spissen for. Vi danner fraksjoner og skolerer oss. Men Rød Ungdom er en gjenspeiling av samfunnet rundt oss, jenter og gutter er ikke likestilte. Jeg har sjøl blitt skubba til side av gutta, og funnet meg i det uten å ta det opp med andre jenter, jeg er redd det er mange jenter som går omkring aleine i dag og, uten å få brukt kreftene sine.

— Skal jentene markere seg, bør vel ikke Rød Ungdom bare være opptatt av kjønnskvote-ringer, hva med den eksterne profilen?

— Vi har vært aktive innen «Kvinner i mannsyrker» og RU-jentene har vært flinke til å støtte opp om hverandre på arbeidsplassene. Likevel preger ikke jentesak Rød Ungdoms profil, sjøl om vi ser at situasjonen for kvinner på arbeidsmarkedet blir verre og verre, og at kvinner forblir lavtlønna. Dette er ting som presser seg på og som bør prioriteres i Rød Ungdom.

Jeg vil tilføye at jenter må bli flinkere, det holder ikke å gjenta anklagen om at «på dette møtet prata førti gutter og bare tre jenter» i det uendelige. Jenter må lære å forberede seg skikkelig så de kan det de skal prate om på et møte. Sjøtilliten kommer ikke gratis ...

Rute 80

FOTO: ORDE ELÍASON/SAMFOTO

hull ranna